

EESTI PÄEVALEHT

ESTNISKÄ DAGBLADET

LAUPÄEVAL
26. märtsil 1977 Nr. 23 (4211)

The Economist:

Venestus tekitab ägeda reaktsiooni

N. Liidu rahvuslike probleemide kohta võtab oma 19. märtsi numbris pikemalt sõna The Economist. Kirjutise pealkirjaks on "Brezhnevi 101 probleemi", mille all on mõeldud N. Liidu rahvusi. Selle kohta öeldakse, et

N. Liidu rahvusprobleemid sarnanevad liidupaistvalt endiste imperialistlike võimude probleemidele nende ülemere valdusis. Vahe seisneb peamiselt ainult selles, et vesi ei lahuta Venemaad selle mitte-vene alamaist.

Neid alamaid on kahte liiki. Ühed kipuvad Venemaalt välja, nagu juudid ja sakslased, teistel pole kuhugi minna aga on sellest hoolimata

muutunud tõrjaks. Nii mõisteti 8. veebruaril Tbilisis surma Vladimir Zhvanya, kes oli pomme visanud kolmes Gruusia linnas protestiks seal

toimuva venestamise vastu. Teiste mitte-venelaste poolt on läänemaailma saadetud proteste, palveid ja koguni nõudeid N.

Liidust lahkulöömiseks, muude hulgas 40 miljoni rahvastikuga Ukrainast, kokku viie miljoni elanikuga Balti vabariiki.

Järg lk. 7

Rootsi Eestlaste Esinduse istungilt. Juhatuselama taga esinduskogu sekretär Arvi Moor ja juhatajad Valter Soo, Rudolf Schmaul ja prof. Hans Kauri (Foto Lepper).

Prof. Kauri sai REE esimeheks

Rootsi Eestlaste Esinduse Esinduskogu kevadistung, mis toimus Stockholmis 12. ja 12. märtsil Medborgarskola aulais, tõi valimiste osas muudatuse juhtkonnas: senine Esinduskogu esimees prof. Hans Kauri valiti vastavalt rühmituste kokkuleppele uueks juhatuse esimeheks, kuma tema asemele Esinduskogu esimehe kohale tuli senine esimene abiesimees Rudolf Schmaul.

Esimeheks abiesimeheks valiti Valter Soo ja teiseks abiesimeheks Valke Jürjads. Esinduse juhatuses prof. Hans Kauri juhitud valiti vastavalt eelkõrrele kinnitati nimekirja Esinduskogu poolt ühel häälel.

Põldma, Aksel Ausmaa, Olaf Muruk (senine esimees), Herbert Ir, Jaan Viirval, Ago Kriit ja Alur Reinsans. Lahtisel hääletusel kinnitati nimekirja Esinduskogu poolt ühel häälel.

Esinduse juhatuseliikmeteks asemeleks valiti: Nils Lindeberg-Lindvet, Irina Aug, Ants Kipper, Virgo Kimber ja Rein Treueldi. Välis- ja Kodumaa-küsimuste komisjoni esimehe kohalt lahkunud Karl Laante asemele valiti uueks esimeheks Harald Nürk.

Istungi avas Esinduskogu esimees prof. Hans Kauri. Kuna selle istungiga tähistati ühtlasi Esinduse 20. tegevusaastat, siis seimes esimehe pöös sõnavõtt tähelepanu juhtimises mõnele punktile mõeldud tegevuses. Ta meenutas ennekõike üldvalimiste printsiipi, mis oli Esinduse moodustamise põhiliseks aluseks.

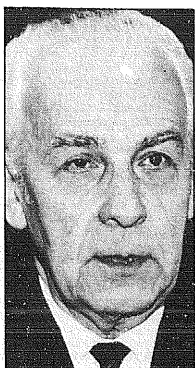
— See on vana demokraatlik printsiip, mis ühtlasi tagasi vanasse Eesti iseseisvusaega, kus vanemad valiti rahva poolt kas otseselt või kaudselt. Konkreetsemalt on aga Esinduse struktuuri eeskujuks Kultuuritöönoormia seadusega loodud vähemrahvaste kultuurinõukogud. Esindus on oma praeguses vormis näidanud ostarbekust ja elujõudu.

Prof. Kauri tõstis esile eriti kolme momenti Esinduse mõeldud tegevuses. 1. Eestlaste kui minoriteedi kultuuriliste vajaduste, esijoones haridusala tegevuse.

Järg lk. 7

Prof. Hans Kauri, uus juhatuse esimees.

Rudolf Schmaul, uus esinduskogu esimees.

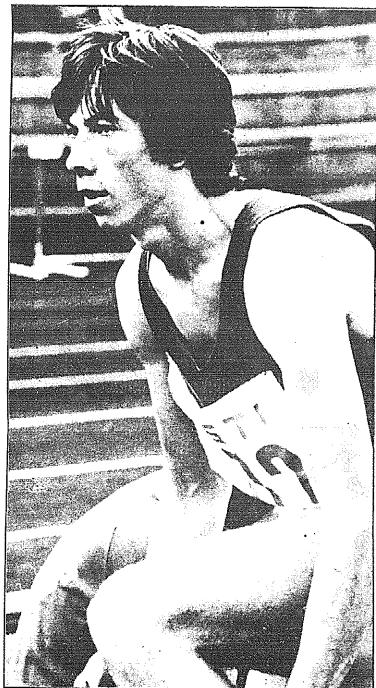
'Tiksuv pomm' Venes

Nõukogude Liidu piiridesse surutud rahvaste vastuhakkudest ja käärimisest toob artikli ajakiri "U.S. News & World Report". Ajakirja Moskva korrespondent mainib, et voogav rahvusluse on pead üstmas Eestist üle Kesk-Aasia kuni Kang-Idani. Eesti kohta tuuakse näitena juhtum viimasest Tallinna laulupeost, kus eestlased hakkasid pärast peo ametliku lõpu laulma patriootilikke laule, mis aga võimude poolt tugevate valjuhääldajatega summutati.

Korrespondent ütleb, et rahvusluse on nagu tiksuv ajapomm, mistõttu pinges aina kasvav. Kuigi Moskvas võimud rõõgivad, et igaljuhul 1994 liiduvabariigist on õigus liidust lahkuda, pole praktiliselt selles mingeid võimalusi.

Näiteks 1974 arreteeriti 14 armeelast ja mõisteti pikema ajaks vang, et nad tegid

Järg lk. 7

Jaak Uudmäe, uus eesti kolmikutäht.

Eestlasele EM-hõbe

Hispaania Atlandi-ranniku suvituskohas San Sebastianis toimunud Euroopa-meistrivõistlustel sisekergejõustikus saavutas põllumajandussüülopile, 22-aastane Jaak Uudmäe hõbemedali kolmikühpes, saavutades 16,46 m.

Kuldmedali võitis ve-

nelane V. Sanejev, kes hüppas 16,65. Uudmäe isiklikuks (ja Eesti) rekordiks on 16,72 m, saavutatud hiljuti Minskis N. Liidu meistrivõistlustel, kus ta tuli esimeseks ja sellega sai ka pileti EM-võistlustele Hispaaniasse.

Balti saadikud

Baltikum diplomaa-did, Eesti, Läti ja Leedu vabariikide esindajad Ameerika Ühendriikide valituse juures, käivad sageli koos, et arutada ühiseid probleeme. Kuna Läti ja Leedu saatkonnad asuvad Washingtonis, Eesti esindus aga New Yorgis, siis toimuvad kokkutulekud reeglina

siis, kui E.V. esindaja Ernst Jaakson ametiasjades külastab USA pealinna.

Äsja saadikute kokkusaamisel esindas Leedut juba uus hiljuti ametisse kinnitatud charge d'affaires dr. Stasys Backis. Pildil nüpidamisest osavõtjad.

Vasakult Läti charge d'affaires dr. Anatoli Dinbergs, Läti saatkonnakõunik Viis Tomsons, Eesti Vabariigi esindaja Ernst Jaakson ja Leedu charge d'affaires dr. Stasys Backis.

Nüpidamine toimus Läti vabariigi saatkonnas.

EPL

26. märtsil 1977

Pöördejärk

Pingelangetamine suhetes Ida ja Lääne vahel on üle viie aasta olnud lõõksnaks mõlema poole välispoliitikas. Lääne poliitika ja diplomaadid seejuures püüdnud vajalikuks mitte ette võtta midagi, mis oleks võinud niivõrd Nõukogude Liidu ja tema käsualluste kommunistlike riikide stabiilsust.

See väljenduse selgesti Saksa Liiduvabariigi omaaegse kantsleri Brandti nn. idapoliitikas. Seda kinnitas hiljem veelgi selgemini USA välisministri Kissingeri erinõuniku Helmut Sonnenfeldti avaldusest ameerika suursaadikutele Euroopas, milles rõhutati, et polevat lubatud teha midagi, mis ohustaks Ida-Euroopas kehtivat korda. Selle asemel olevat soovitat kaasa aidata selleks, et suurendada satelliitriikide organisatilisest seost N. Liiduga. See pidi nimelt olema vajalik armsa rahu kindlustamise huvides.

Niiviisi keelustati muudugi igasugune "vahelesegamine" idariikide asjaajamises, kuigi N. Liit ise ei aktsepteerinud sedasama seisukohta. Vastupidi, N. Liit luges oma õiguseks nii poliitilisel kui sõjaväelisel interveneerida Lääne ja Kolmanda maailma võimalikkadesse, toetades raha ja relvadege revolutsioonilisi liikumisi ning kasutades võimalusi kättesaadavaks läänelähtekes õhukaudes eesmärgiga nende ühiskondade hävitamiseks kaasa aidata. N. Liit lubas endale kõike seda hoolimata isegi kahest kokkuleppes USA-ga, mis pidi kaasa aitama "paremale arusaamisele kokkuleppe pingelangetamise mõiste kohta".

Üheks neist dokumentidest oli leping "Põhprintsiibid suheteks USA ja N. Liidu vahel", millele alla kirjutati Moskvas 1972 mais. Teiseks oli "Kokkulepe atomisõja ärahoidmise kohta", millele alla kirjutati Washingtonis 1973 juunis. Mõlemate peatsetiks on arutamine vägivallast ja kohustumine nii omavahelisele kui

mujal maailmas lasta tekkida või muuta teravaks olukordi, mis võiksid viia aatomisõjani. Kokkuleppe põisamatuse ilmes juua 1973 oktoobrisõja puhkemisel Lääs-Idas, mida oli aidanud provotseerida aastaid kestnud nõukogude relvade saatmine Egiptusesse ja Süüriale. Kui araablaste üllatusrünnak Israelile nurjus ja sõda kujunes nulle ebaedukaks, tometas N. Liit rakettide tuumalaengulid Egiptusesse ja alarmeeris ühtlasi mitu õhudestadi diviisi Egiptuse abistamiseks. Aga kuna see tähendas USA-ga sõlmitud kokkuleppe murdmist, siis reageeris Washington oma sõjajõude ülemaailmsel alarmeerimisega, mispeale Moskva loobus sekumist Lääs-Ida sõtta.

Teiseks näitaks on Nõukogude mõtteosalise Kuuba interventsioon Angoola aasta hiljem, muidugi Moskva teadmisel ja kaasabil. See tähendas omakorda USA ja N. Liidu vahelise lepingu murdmist, kuna seal on seoses pingelangetamise poliitikaga kasutatud Moskva poolt soovitud "rahuliku koeksistentsi" mõistega võrdseks toodud ameerika versioon "pnevuse vähendamise" nõudmisest. Aga Moskva ise ütlenud "rahuliku koeksistentsi" nõnda, et sellest ei jää välja ei "rahvuslike vabastussõdade toetamine" ega "ideoloogilise võitluse jätkamine". Järelikult oli Angoola lugu Moskva seisukohast "õiguspärane".

Asjade niisugusesse arengusse on nüüd nähtavasti tulnud pöördejäre. USA uus president näib selgesti mõistvat, et tema eelkäijate poliitika jätkamine viiks mitte ainult moraalsesse pankrotti, vaid tähendaks ka lõppu rahulolustele, kui Lääs ignoreerib kodanikuõiguste liikumist Idas. Vabadusmeelne süsteim, mis leppis diktatuuriga, teeb kaitsvaks nii enese olemasolu kui oma kaitsejõu ja kõik väärtused. President Carteri seisukoht inimõiguste ja vabaduste küsimuses võttis hiljuti avalikkul omaks ka endine president Ford, avaldades kahetsust nende probleemide kõrvalejätmise pärast oma poliitikas.

Läänes ärganud valmisolek valiseks heituseks Idaga tähendab eeskätt N. Liidule vajadust läbi viia poliitilisi ja ühiskondlike reforme, et sisse juhatada seda demokratiseerimist, ilma milleta moderne riik ei või püsima jääda. Mida rangemini Moskva keeldub seda tegemast, seda suuremaks muutub oht, et opositsiooniline liikumine Idas aina suureneb ja lõpuks võibolla vallandab tsentrifugaalsed jõud, mida diktatuurirezhim ei suuda vastu hoida. Pöördejäre on muidugi seda elujõulisem mida rohkem ta saab toetust väljast.

A. K.

• Siit & sealt

Siiri (n-na Kuldkepp) ja Lembit Kallid sõlmisid Moskva poeg. Keia Leena ja Tiim Riimaa poeg Henrik Heino riitil Flodas Göteborgi lähedal.

Jaak Peedo, Austraalias 1952 sündinud ja sealise hariduse saanud õigusteadlane, nimetatil NSW ussariigi ülemkohtu otsusega ad kaheksa aastaks. Tema õiguste advokaatfirmaas. Ta on olnud aktiivne eesti üliõpilaskonnas.

Ojamaa, jaanipäev 1976. Kasvatajad ja lapsed teevad ettevalmistusi ringmängudeks. (Foto EPL).

Algab vastuvõtt suvekodudesse Ojamaal-Gotlandil ning Kunglas

Eesti Abi Suvekodude Kuratööri korraldab sel suvel ka suvekoode - Kungla ja Ojamaa eesti lastele. Suvekodud algavad kolmapäeval, 15. juunil ja kestva kolm 13. juunil.

Laste vanus suvekodu ajal 7-14. Krandsuhtumisel ja ruumi leidumisel võtakas vastu ka nooremad ja vanemad.

Osavõtumaks 28 päeva eest koos sõidukuludega Stockholm suvekodusse ja tagasi Stockholm grupisõidu hinna ulatuses on lastele, kes on sündinud 1965 või hiljem, 426,- ja lastel, kes on sündinud 1964 või varem, 475,-.

Osavõtumaks tasuda hiljemalt 1. juuniks Suvekodude Kuratööri postigri arveld. 44 450-2, Eestiska Hjalpcentralens Barnkolonier.

Artistik järelevalve, laste ja personali, toimub võimalikult paev enne suvekodusse sõitmist.

Kungla suvekodu juhatajaks on valitud teistkordset Vilma Benfante-Saidlo Hollandist ja

Ojamaa suvekodu juhatajaks kolmandat korda Lauri Nurmisaar.

Registreerimislehed on saadaval Eesti Algkoolis Stockholmis, Eesti Lastekas, Eesti Komitees ja Suvekodude Kuratööril.

Sooviavaldused palutakse esitada Kuratöörile, Box 337, 101 25 Stockholm. Laste registreerimisi võetakas vastu ka telefonil, 08/21 21 42 (Suvekodude Kuratööril).

Vajaduse korral võib kasutada ka 08/11 59 78 (Eesti Komitee). Muu informatsioon saadetakas suvekodudesse registreeritud laste vanematele kätte hiljemalt mailkuu jooksul.

Pärast tegevuse lõppu antakse Kungla suvekodude ruumid kasutada pensionäridele, suvitajatele. Registr. Juhan Marandil tel. 08/15 44 45.

Ojamaa suvekodude antakse kasutamiseks lastega perekondadele ja suvitajatele. Registr. 08/21 42.

• Vastukarva

PALJASJALGSED arstid olid hiljuti Hiinas moes. Nad leulati kultuurevolutsiooni ajal, kus keikis aisu hakati ümber hindama ja ümber tegema, nagu õige revolutsioonijärgne kohus. Et on täiesti kapitalistlik nähtus, kui inimene käib aastaid koolis ja õpib. Ei ole vaja. Kuid kolm kuud suuresel ja oled arst. Maailmiane, paljasjalgne. Vahepeal teid põllutööd ja siis oled jälle arst. Annad rohtu ja kaitsetad akupunktuuriga.

Sellal näidati Hiinas filmigi, kuidas vanad kapitalistlikud korra arstid on rumalad ja lalsad, ja seavad lastel surra. Aga paljasjalgne päästab lapsed ära.

Need paljasjalgsed jõudsid kiiresti ka Euroopa massimeediasse ja neist peeti palju, sest kaugel asi on ikka liis. Soovitati ka Euroopas arstidele põllutööd minna ja ravimine jätta põetajate hoolde, kes halgetele ligemal ja teist tõttu ka haigusi paremini tunnevad.

Hiinas kasvav paljasjalgsed arstide hulk kõnne aasta jooksul pooleteise miljoni. Aga siis nurg Jao ja varsti pidi tulla tema surma, kui Mao nv. valmest pärandid hakati sorima, satus kultuurevolutsiooni teha kuuksse. Rüügitil sõnade taga mees. Nagu oleks ilma sõnadeta kunagi midagi tehtud saadud.

Hiina uued juhid leiutades ähvi, et paljasjalgsed arstid kultus olevald olnud tiipiliselt vasakradikaalne - ja sellega varjatult kapitalistlik - nähtus. Tõmmaku paljasjalgsed kiiresti kindlad jalga ja õppigu amet korrallikult ära.

Tuli käsku tähta, midagi ei aidanud. Pekingi jõugrid läenemal, kes paljasjalgsed taevani kiitnud, kohustusid alguses. Aga siis võtsid nad end kokku nagu ühe mees ja marssisid uudele leiutadele ühes suunas järele. Seisid juhitud ol alati õigus - ka siis, kui nad viie minuti eest põiu all olid. Aga nüüd enam ei ole.

Paljasjalgsed ja pikajuukselised on ka muudu palju vähem nalja kui veel paari aastat eest. Kultuur on viia kaduma, revolutsioonidest hoolimata. Summ kineg jagga tõmbama ja habet juukseid piirama.

HUMORIT on tänapäeva maailmas vähe, kurdetakas. Kõik on kas kurb või teie, nalja vähe. Juba Viide kurtis oma ajal, et ei saa kellegi üle nalja teha.

Tsensorsi ees said armu ainult teie ämm, naljakas vanatüdruk ja tõhukas vanapois. Isa Janssen viis ainult Tiigri sulani ja Rooma paavsti kulil nalja teha. Tsensuur valvas.

Praegu on nähtav tsensuur kadunud, aga nägematu on alles. Paistab olevat rangem kui eelmise.

Tiga ämm ei kõlba sugugi nalja ainekse see oleks generatsioonide vahelise loole lendamine ja vanema sugupõlv diskrimineerimine. Vanatüdrukud pole enam naljakad, vaid elavad poismeeste ühe ja vanapoisid altivad kaasa perekonnaplaneerimise, kuigi neil perekonda pole. Just selle tõttu.

Peale selle ei tohi naerda pakas mehe üle - see oleks vaenkomika. Ka mitte juudikele äparduste üle.

Sest see oleks haige inimene pilkamine. Juuti ja muustalt ei tohi suugi puutuda - see eeldab rassivaenu. Ametiühingud on armugi naalainena keelatud.

Kuninga üle võib muidugi nalja teha. Aga Silviaga on juba kahtlas. Viis saada endale kaela kahekümne näiteajakirja kaitstuhit lugeja kirja. Ja sellel pole midagi naljakat.

Lõpuks ei jää muudu järele kui nn. rumalad anekdootid. Aga ei tea, kauaks neidki.

• Siit & sealt

Ants Mägi, end. kriminaalkomisar Haapsalus ja Narvas, viitadas Torontois oma 75-nädalasepäävle. Ta asus koos perekonnaga Kanadasse 1949 Göteborgist ja tennis pensioneerimiseni Eaton suurkaubamaja raamatupäivana.

Oskar Lõvi, iseseisvusenaegne juhtaja Torontoos, tähtistas Montrealis oma 85-nädalasepäävle. Kanadasse läks ta koos perekonnaga 1950 Rootsist.

Hannes Oja, Toronto Vaba Eestlaste toetuslehe liige, valiti Kanada Eetilise Pressi Ühingu koosolekul üheks abiesimeheks.

Valdur Kivirist on Chicago seagishoolituse loodud ühingu Estonian-American Club esimehes. Klubi liikmed käivad üksteise juures külas ilgal kuul roolatesi korraks, toetavad Eesti Maja ja võtavad ois kohalikest eesti üritustest. Korraldatud on ka suuremalt koostöövõimist koos talama eestlastekonna.

PALJUDES riikides ei tohi valitsejategi üle nalja teha. Mitte kordki aastas, nagu vanasti oli kombeks. Ei karistavai aial viidi eest kirikusse ja lasti nurr kantsileks. Ja igal mehel oli õigus kord aastas sõdamet ära öelda, mis seal pakitas. See muidugi asi ei paranandan, aga meale teie lahendamaks.

Tänapäeva võimsad on kurjemad kui katoliiku kirik vanasti, kes aru sai, et inimesel on abiventiil vaja. Nagu surukatali, mis läheb ülenäenaga tossu välja ja hoolitseb selle eest, et katel lõhki ei läheks.

Ja vürstid pidasid endil kohanorme, kes - rahva juuresolekul - oma isandale võisid tütü näkida. Sest isandad istusid kindlasti sadulas või troonil ega pännud välistest tormist hoiduma.

Räägitaakse ka paavstist, kellele oli väikehinnaline viimulud tulnud kurtma, et turul seintele kirjutatakse pilkelsame laulu ja selle võimkandjate kohta.

Nõude paavstilt, lasku inkvisitsioonil asti järele uurida ja pilkajad elavalt ära põietada.

Paavst käratas: - Kas sina, vend Kristuses, arvad, et katoliiku kirik on nii vile. - See paari pilkaja värsseid pärast ümber varisest? Mine koju, loe saada Ära ja vaata järele, kas pilke sees mõni võetara pole, mida vaja tähele panna.

Niisugused paavstid enam ei ole. Tänapäeva paavstid on hirmu mis läis, elavad müride, okastaditadega ja miniväljades taga.

Arvatavasti tunnevad ise, et arvata võivad peremal õigust. Aga mis see aab?

HIRM on huumori vanlane. Kel võim käes, see kardab ega saa naljalt aru. Mida rohkem võimu, seda suurem hirm. Võimuses teab, mis temaga võib. Sakse teha. Seda ta mäletab, mis ta ise teistele teinud.

Kui sa kõrgel oled, siis on tasakaal kerge kaduma. Mida kõrgemal, seda kergem. Huumor too kõrged asjad maa peale - või annab märki, et neid võib alla tuua. Ja kõrgel on kurt kukiada. Sellepärast lähevad kõrged kergesti kurjaks.

Roomlastel oli vanasõna: Jupiter, sa oled vähe. Jupiter, sa tunned, et sul pole õigus. Mine sa tänapäeval ütema Jupiterile, et tal õigus pole. See pole naal!

TIMMUKURU

Rinne esines jälle

EPL esitas hiljuti (16. veebruaril) kiisimuse, kuhu on jäänud estraadid populaarne laulja Artur Rinnet, kas on ta taas põiu alla satunud? Ta poleud nimelt pikemat aega esinenud eestimeedias.

Tallinnast tuli vastus üna kiiresti - 6. märtsil lannseeriti Artur Rinnet Tallinna televisioonis 45-minutilise esinemisega, milles ta juhutas oma näilsetust ja praegust tegevust.

Saate pealkirjas oli "Mets mühlise ja kägu kukub raal". Selle laulu Rinne plaadilid nimelt 44 aasta eest. Ja laul "istub" publikule praegugi.

Käärrik on fpu esimees Stockholmis

Fpu Folkpartiet noorsõidur Stockholmipiirkonna esimehes valiti äsjaal aastakoolekul eesti noor Andres Käärrik, 23, tehnikakooli üliõpilane ja fpu kõrval ka Eesti Liideridekomitee naatliku Koonide tegevliige.

Andres Käärrik on olnud pikemat aega aktiivne folkpartiet noorsõidur ja on mh. selle häälekandja Radikaal Forum vastu väljaandja. Ajakiri on üksmeelselt valitud uue piirkonna esimehega teinud intervjuu, kus ta rõhvas vajadust koolikonnast hvi krattamisest. Ta on muidugi üliõpilaste fpu juhatuses suleant. Lisatakse huumorikalt: "Kõige parem, mida Andres teab, on eesti hapukurk. Kõige halvem asi on temale poliitiline rõhuline maailmas."

• Eksamid

Florida osariigi Tallente University Bota Rooliga, Fla. lõpetas magistrikursusele. Kika Martinson, nimeks Kuba, "guidance and counselling alal". University of Southern California Los Angeles lõpetas magistrikursuse "systems management" alal Hemo Uus. Ta lõpetas varemalt ülikooli inseneriteaduse alal BS kraadi.

Lõks

Indias on langenud isooma seatud lõksu peaminister Indira Gandhi. Oli vaja vaid kaht diktatuurilaastat, et kaotada nii vankumatuna palstnud populaarsust. Kui ta nüüd maailmale tahdis demonstreerida rahva usaldust enda vastu vabadel valimistel, siis kujunes see talu ohtu lõksuks. Usaldus oli nimelt kaotatud. Isegi isenda valimisringkonnas. Diktatuur oli toonud kaasa ootamatu revolutsiooni.

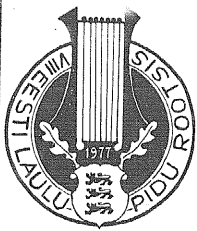
EESTI PÄEVALEHT

Eestiska Dagbladet
Peatoimetaja Juhan Kooka
Vastutav väljajaaja
(arv. ülg.)
Arvi Moor

Tulimatus ja tallitus:
EESTI MAJAS Stockholm:
Wallington 32, 1 fr.
Postiaadress: Box 607
101 29 Stockholm 1
Telefon 21 64 46

Tulmajaas Eeskilutusa Jõri Asu
Andr. Eesti Päevaleht, Box 120,
Eesti Ekspress, tel. 06/14 7772
Tulmispõstgri nr. 15 67 00
Koolitusarvele postigri 80 00 00,
Eesti Pilevõltsi Pilevõltsi AB,
Stockholm

Tulmishinnad:
Aasta kr. 236;
Termin (4 kuud) kr. 96;
Kuu kr. 22;
Väljaandja EESTI PÄEVALEHT
PUBLIKAS AB
Trükkija: Eesti Ekspress
Trükkeri AB Eeskilutusa 1977

Informatsiooni eelseisva Göteborgi üldlaulupeo kohta

GÖTEBORG (EPL) — Laupe-
pöö büroo informatsioonist, mis
on saadetud koordine, rahva-
tantsurühmadele ja teistele kaa-
stöölistele, selgub m. h. järgmist:

OSAVÕTAVAD KOIRID

VIII eestlaste üldlaulupeost
Göteborgis, Scandinaviumis, 21.
mail võtab osa 11 eesti laulukoori
ja need on: Stockholmist Eesti
Meeskoor, Stockholmist Eesti
Naiskoos, Göteborgi Eesti Mee-

skoos, Göteborgi Eesti Naiskoos,
EELK Peapiskoliku koguduse
koor Stockholmist, Norrköpingi
EELK koguduse segakoos,
Bradfordi Eesti Selti segakoos,
Londoni Eesti Selti naiskoos,
Segakoos "Leelo" Düsseldorfist,
Eskilstuna Eesti segakoos, Bo-
rslas Eesti laulukorpus.
Lisaks nimetatutele esineb lau-
lupeol Kansallis-Kuoro Helsingi-
st. Rootsi koor osavõtt on seni
veel lõplikult selgumata. Esineb
ka üldlausekoor ligikaudu 80 lau-
ka, koosseis peamiselt Stockholmi
ja Göteborgi eesti algkooli-
õpilastest.

ESTIMATILE

TULEVAD LAULUD

Üldmeeskori kavas on: Kris-

tallen den fina (rootsi rahva-
laul, Meeste laul (Enn Vörk), Pilvede
(Läte), Muhu lants (Ed. Tu-
bin), Leelo (Mart Saar), Lisala-
ulaks on Miina Härma Enne ja
Nüüd.

Üldnaiskorigi kavas on: Norru-
se unenägu (Härma), Suveõel
(Ed. Oja), Vanapilja laulud: Ära
suo poisit juua, O! tuleb pime ja
juub ja Oh minu elide elide ven-
nud (Ed. Tubin). Lisalaule on
Adolf Vedro Midirinnu märg.

Üldmeeskori laulab: Hoia,
Jumal, Eestil (Juhana Aavik),
Priuse hommikul (Türnpü),
Noorte laul (Aavik), Laevnil
(Lüüth), Linn Imatru (Hag-
fors). Laulukatseid (Härma)
ja Su Põhjamaa päikesel kullast
(Tuudor Vettik). Lisalaule:

Miina Härma Tuljak ja Veel
kaitse, kange Kalev ja Türnpü
Lahumise laul.

Peaproovid algavad laulupeo-
päeva hommikul, 21. mail kell 9.
Laulupeo kavas Scandinaviumi
mises kuuluvad ka rahvatantsu,
kaasa arvatud rootsi trupi esi-
nemine.

KIRIKUKONTSEERT leiab aset
pühapäeval, 22. mail kell 12 Kris-
tiine kirikus. Kontserdil esineb
kolm koori: Stockholmist Eesti
naiskoos, EELK Peapiskoliku
kog. koor ja Norrköpingi EELK
segakoos.

ROVGRÄNK, milles on juba
ka politsei laul, algab Gustaf
Adolfs Torgilt ja kugeb Göta-
platsen-Södra Vägen-Korsvägen.

Scandinavium, 25-meheleiseks
orkestriks on Regionmusiken i
Uddevalla.

MUUD ÜRTISED

Muudest laulupeo-üritustest
nimetatagu noorte-päeva 19.
mail, mis toimub, nagu juba
EPL-is 5. mail teatatud, sport-
likule tegevust ja pida. Teatri-
enduse Hugo Raudsepa "Vedel-
vorstiga" toimub 20. mail õhtul
Kontserthoone Stenhammar-
saalis.

Eesti eksilibrarite ja rahvaku-
sti näitus püstitatud ühtluses to-
mub Röhsska kunstkäsitöömu-
seumis ja algab juba 26 aprillil ja
kestab 22. maili. Herman Talvi-
ku graafiliste tööde näitus leiab
aset Kunstmuuseumis. Avatakse
7. mail ja kestab 30. maili.

Laupepäva õhtul, 21. mail algu-
sega kell 20 toimub suures tant-
sustorranis "Rondo" rahvapidu,
supee, etekannete ja tantsuga.
Esimiseks "Rondos" on sa-
bund noosolek abielupaar Kristi
ja Rave Tarmnikult, meelehu-
lauljalt, kellelde õnnestus mõni
aeg tagasi pääseda esinema vi-
lismaale ja nad valisid põgeni-
kena vabaduse Lääne-Saksa-
maal. Eri ürituste kohta, samuti
rahvapeo kohta "Rondos" aval-
dame üksikasjalikum inform-
atsioon hiljem eraldi.

Laupepöö büroo (asub EK Gö-
teborgi osakonna büroos) on
avatud esmaspäevast reedeni
(incl) kell 9-16. Telefon 081/
11 59 00. (MR).

Laupepöö märgi autoriks on
kunstnik Arnold Eres.

Roman Väli - mees kes on kooliteatris n. ö. "kulisside taga"

Stockholmist Eesti Algkooli te-
ater on sama vana kui kool ise.
Palju on neid tegelasi, kes näi-
denties ise on kaasa mänginud.
Kooli teater on nüüd juba selline
institutsioon, kus ussi näitlejad
kogu aeg peale kasvab ja vana-
mad vanuse tõttu lahkuvad.

Kulisside taga — nii pillikult
ka juba tähtselt — on aga Eesti
Kooli teatri juba 1952 aastast
seisnud Roman Väli. Ta on nimelt
kõik need aastad olnud kooliteatri
dekorator ja lavapildi kujunda-
ja.

Laval on teada koolipildudel
nähtud vaid pärast näidendi lõpu-
 — auga ära teenitud kiidua-
valdusi vastu võtnas.

Et midagi teada saada mehest,
kes nii muu aastast on kooliteatri
järgi, võtsime Roman Väliga
juhtumiseks kontakti. Küsimise
kõigepealt, kuidas temast üldse
sai kooliteatri dekorator.

Endine teatridekorator kolis
Kananades ja kuna ma juba va-
rem olen sel alal tegutsenud, pa-
huti minu abi, jutustas Roman
Väli.

Tol korral oli lavastajaks Mivi
Laid ja näidendiks "Punamütsi-
ke". Oli tore lavale luua muhis-
jutumaailma.

Näidendi kanti ette Eesti Güm-
naasiumis Västerbotteni, kus
publik oli tuhandepaoline. Toor-
d mängis kaasa ka palju va-
nemaid näitlejaid, ettekannet si-
saldas palju laulmängu ja oli
tõesti nauditav.

Selgub, et Roman Väli töötas
dekoratorina juba Eestis. Siid
tegi ta dekoratsioonide peamiselt
väikekateetritele ja koolidele. Val-
jades oli suunatud peamiselt de-
koratsioonide maalimisele, kuigi
ta hiljem on pidanud tegema ka
pustepaatoode.

Ronidde maailmine on siiski
jäänud tema erilaks.

MÄNGIMINE

On ju teada, et Roman Väli on
vahetevahel esinenud ka lavail,
näitlejana, kuigi just mitte kooli-
teatris.

Mis siis rohkem meeldib, kas
näitlemine või dekoramine?
Meeldivad mõlemad, konsta-
teerib Roman Väli. Võib-olla on
siiski toredam mängida. Aga

mõlemat ju ei saa. See on tülakas
ei kuku alati hästi välja.

Ja siis ei meeldi muile eriti kui
näitlejad ise kujundavad lavapilti
 — stenograafi on alati ja abso-
luutselt vaja.

Käisin Eestis, enne veel kui
teatrikooli üldse eksisteeris, eri-
listel teatrikursustel 1925-26.
saja ajal mängisin üks aasta ka
Tõlliteatris, aga dekoratoo-
riamet on siiski kujunenud elu-
kuteks.

Käisin Eestis, enne veel kui
teatrikooli üldse eksisteeris, eri-
listel teatrikursustel 1925-26.
saja ajal mängisin üks aasta ka
Tõlliteatris, aga dekoratoo-
riamet on siiski kujunenud elu-
kuteks.

OOPER JA FILM

Roman Väli pensioneeriti hil-
juti. Ta viimane töökoht oli
Stockholmi Kuninglikus Ooperis,
olles seal töötanud viimased
kümme aastat. Enne seda oli ta
15 aastat tegev filmidekoratoo-
rina, m. h. Sanders ja SF atel-
jeedus.

Kõige huvitavam oli siiski Oo-
peris, leib Roman Väli. Ooperis
sai palju juurde. Ja muudigi oli
äärniste huvitav töötada
maailmaüksuste stenograafide
juhendusel.

Ooperis oli ka sellepärast hea,

et igal mehel oli oma ülesanne.
Püüdnud ehtsasti, maaltir-
varisid jne.

Filmi alati dekoratsioonide
kõrval kasutatakse ka rohkesti fo-
tomontaazhi ja kõiksuguseid
teisi nõkse.

Mul on mees kui me oma ajal
Yngve Gamliniga filmimise
veelust steeni. Volkswagens
sõitis rannast rahulikult "vee al-
la". Kaamera aga jäädvustas
steeni läbi akvaariumi, kus tel-
sel pool valgus mängles üle-
mõnenteitid loorides ja jättis
mulje, nagu näeks veepinda al-
pool.

Autogaht kohtas veel al näki-
nate ja hiljem filmis tundus kõik
olevat väga loomulik.

STOCKHOLMI TEATER

Roman Väli on, nagu eespool
nimetatud, Stockholmist Teatri
kaasajana kaastöötaja. Ka saai
on ta välimiselt rohkem lava-
pilja ja vahetevahel ka ise kaasa
mänginud.

Mis vahe on siis kooliteatri ja
täiskasvanute teatri lavapildi
kujundamise vahel?
Koolide näidendid tulevad esi-
tamisele vaid üksikuid korra-
da. Peab ütlema, et nendega on sel-
leks üheks korraks suhteliselt
palju tööd.

Neid on aga tihti tore teha, sest
enamasti saab oma fantaasiat
maksimaalselt ära kasutada.
Näiteks nõlvavad noisad, nait-
pärast lendavad õuküllid ja
naljakad kollid — need meeldi-
vad lastele.

Täiskasvanute teatri kulisside
tegemise juures peab alati ar-
vestama, kuidas need muhavad
hussi, millega sõidetakse tume-
le. Tihti teen kõigepealt täpse
mudeli, et hiljem ebaimeeldivad
üllatusi ei tekiks.

LASTEVAENEMAD

Roman Väli nendib, et kooli-
teatri puhul on alati suur al-
lavastajateamet. Ilma nendeta
poleks üldse võimalik valmistada
selleisid kulisse nagu seniajani on
tehtud.

Eestilased on liika harjunud
kodus süvils midagi ehilama ja
ka ma neile midagi ette ei
tammeks kiite annan, siis midagi
ka juhtub.

Maailmist on aga alati olnud
minu end ülesanne. Sinna ma
teisi juurde ei lae, märgib Ro-
man Väli.

Tänuvase kevadpeo näidendi
kohta ütles Roman Väli:

See on realistlik ja sõnenduse
jelaavad peamiselt aset lükkunud
ühte taga. Dekoratooriil on siin
raske midagi erakorralist pak-
kida.

Teatruvase kevadpeo näidendi
kohta ütles Roman Väli:

See on realistlik ja sõnenduse
jelaavad peamiselt aset lükkunud
ühte taga. Dekoratooriil on siin
raske midagi erakorralist pak-
kida.

Teatruvase kevadpeo näidendi
kohta ütles Roman Väli:

See on realistlik ja sõnenduse
jelaavad peamiselt aset lükkunud
ühte taga. Dekoratooriil on siin
raske midagi erakorralist pak-
kida.

Kolm professorit võtavad Norras üle prof. Kauri töö

Professor Hans Kauri, kes 14.
aasta eest kutsuti Norrassa Ber-
geni ülikooli korraliseks õppe-
jooks ja Zooloogia Instituudi ju-
hatjaks, ehtas selle aja jooksul
selle instituti nii efektiivse-
misel, et nüüd, tema pensionee-
misel teda tuli asendada kolme
õppejõuga — kaks neist rootsla-
se, üks norralane. Üksikud sek-
torid on kasvanud õppeotlodeks.

Professor Hans Kauri.

Eesti Päevaleht vestles prof.
Kauriga tema üldisest Stock-
holmi seoses Eilastuse istung-
järguga, kus ta valiti juhataes
uueks esimeheks. Küsimise sellega
ühenduses, kas ta nüüd pöördub
tagasi Rootsi ja kuuleme, et see
võib veel aega, sest kuigi ta on
emertureitud, on ta Bergenis
lika veel seotud mitme uurimis-
projekti juhtimisega ja uurim-
istulemuste kokkuvõtmisega.

Prof. Kauri jutustab:

Ouluseim teab ja kõige laia-
haardelisem on International
Biological Program ehk In-
ternatsionaalse bioloogilise pro-
grammi Norra projekt. Norra
projekt koosneb seitsmest eri ha-
rust. See milles mina tegutsen
harbja Norra kõrgmäestiku öko-
loogiat uurimist. Soomes Norra
kõrgmäestiku ökooloogilise uu-
rimisega on mul kontakt Riina-
jala vastava projektiga, mille
juhtimist organiseeritakse
Imnsbrücki zooloogiade pooli
Austrias.

See on olnud väga viljakas, sest
paljud probleemid kõrgmäestiku
on samad, kuid on ka paljud
erinevusi. Et neid edukalt lahenda-
da on soodus, kui neid saab
kaardistada suuremas ulatuses.

Pääle selle töötan ma koos Belgia
Teatruvase muuseumiga. Kesks Aa-
rika loomakultuuri uurimiseks.

Selles programmis on üle ümbi-
prokilade loomagrupi läbiva-
tamine mitme lüheseks.

Kuidas toimub uurimistule-
muste publitseerimine?
Õnneks, avaldamise artikleid
teaduslikus ajakirjades üldiselt
leidub ja probleemidehunde-
tule.

Kuidas ka kokkuvõtted tööd
on vajalikud. Mõeldud aastal
ilmsu Springer-Verlagi, New
York, Heidelberg kirjastuse
kaks kiidet seerias Ecological
Studies — Ökoloogilised uurim-
istööd. Üks neist käsitleb talme-

teaduslike ja mikrobioloogilisi
töid, teine, mille toimetuseks mina
kuulan — zooloogiade ja siste-
mi-urimistööde töid. Mõlemad
kõited koosati ühiselt koos Soome
ja Rootsi vastavate uurim-
istöödega. Kus juures tuleb tä-
hendada et Norra osa neis oli
ulatuslikum.

Aga Soomes ei peaks ju kõrg-
mäestiku leiduma?

— EI, muidugi mitte, kuid sar-
naus kõrgmäestiku loodusega
teib kõrgi põhjas, kus puude
kaas onam võimalikult ja mei-
tus pilr asub võrdemisi madalal.
Pudele tundra on väga sarnane
kõrgmäestiku alpiinsele looduse-
le.

Kas kontakt teiste maade pro-
jektidega on kergelt korraldatav
ja kuidas toimub ühtlasi alal-
hoidmine?

Loomulikult — uurimispro-
grammis tegelevate uurijatega
isiklikult kontakti. "Kõos käidake
ühiselt sõnustoonideid, peetakse
idet kirja teel, publikatsioonide
vahetamisega teatlikult hilistat-
tega jne. Tihtil rahvusvaheline
kontakt uurijate vahel on praegu
ajal eettingimus, et uurim-
istööd toimub vahajaltl kõrgel
tasemel, rahvusvahelise põhimäe.

Kuidas on eestlaste osatähtsus
praegu rahvusvahelises teadus-
likus ja akadeemilises maail-
mas?
Seega, rahvusvahelises
mõttes näi eestlaste intelli-
gentsia ning töövõime olevat kõr-
ge. Teaduskes on kantud mitvat
kõik alad, alates matemaatikast,
füüsikast, tehnikast, kuni biolo-
gia "meditsiin", keeleuurimis-
e, ajaloo ning paljude teiste eesti
rahvuskultuuriga seotud aladen
kuid ka tuumafüüsika, maali-
maatruki navigatsioon ning
avandseeritud astronoomia po-
le erandid. See kõik lõhnab küll na-
tuke enesekultuure, mis vana-
sena järgi häisevad, kuid meile
võime rahul, oli, arvud lõenda-
vad meile väidet.

Eestlastel pole kunagi oma
ajaloo väitel olnud rohkem pro-
fessorid kui teadlased. Juba üksi va-
lismaa ülikoolides on praegu
eestlastest õppejõude arv kauget
suurem kui ta oli Eesti Va-
barilgi kahes ülikoolis kokku.
Sinna tuleb ju veel õppejõude
praguuse Eesti ülikoolist ja Aka-
deemias. Ka nad on mitmed
rahvusvahelises töös. Ma ni-
metasin professorid ja akade-
emiliste õppejõude, siis kehtib
sama ka näiteks doktori kraadi
omajate kohta. Ühe sõnaga, tea-
duslike spetsialistide arv eesti-
kuil tulgas on väga suur ja ar-
vamus arvan et meie arvatakse seda
arvu relativistselt teiste maade ja
rahvastega, siis vaevalt leidub
võrdsed.

Seega, rahvusvahelises
mõttes näi eestlaste intelli-
gentsia ning töövõime olevat kõr-
ge. Teaduskes on kantud mitvat
kõik alad, alates matemaatikast,
füüsikast, tehnikast, kuni biolo-
gia "meditsiin", keeleuurimis-
e, ajaloo ning paljude teiste eesti
rahvuskultuuriga seotud aladen
kuid ka tuumafüüsika, maali-
maatruki navigatsioon ning
avandseeritud astronoomia po-
le erandid. See kõik lõhnab küll na-
tuke enesekultuure, mis vana-
sena järgi häisevad, kuid meile
võime rahul, oli, arvud lõenda-
vad meile väidet.

Vestles: JUHAN KOKLA

Seoses laulupeoga: Göteborgis kirikukontsert

Mais Göteborgis toimuva VIII
Üldlaulupeo raames toimub pü-
hapäeval, 22. mail kl. 12 suure-
jooneline kirikukontsert Kristine
kirikus.

Kava on rikkalik. Kaasgevad
on EPLK Norrköpingi ja EELK
Stockholmi koguduste ühendatud
segakoord Jüri Raidi juhatusel,
kujuures Stockholmist Naiskoos
juhataja Thomas Tuulise.

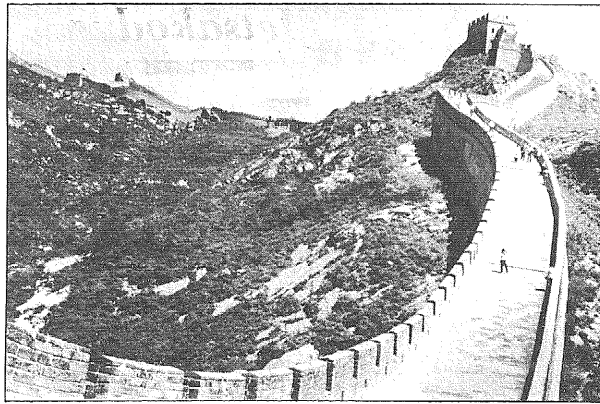
Solistidena esinevad metso-
pöran Kaido Ventser, tütsil Lili
Jaanivald, bass Valdek Jürisoo,
tenor Thomas Lorentz ning orelil
Herbert Pihlmetas.

Liturgilise jumalateenistuse
osas on kaasgevavad peapiskop
Konrad Veem, Stockholmipe-
piskoliku koguduse õpetaja
August Raudir ja Göteborgi ja
Lääne-Rootsi koguduse õpetaja
Thomas Vaga.

Kontsert-jumalateenistuse
kava on erakoradne ja haruldane
selleks osas, et mitmeid esitule-
vaid helindeid kuuleme Rootsis
esmakordselt ja mõned neist on
esiettekanne.

VELLO PIIRALU

RAIVO RANDES

Kaks sajandit enne Kristust ehitatud 1000 km pikkune Hiina müür on püsinud tänapäevani.

Eesti arheoloog kõneles oma reisimuljeist Hiinas

LUND, (EPL) – Tänapäeva Mao-Hiina kõneleval kõik hiinlased konfliktilist, Nõuk. Venega. Seeläbi peab Hiina olema tugevalt revolutsioon, et võidelda ohtliku naabriga põhjas. Rootsis, kui välisele maale, soovivat hiinlaste liituda Natoga, et olla paremini kaitsitud agressiivse inimkonnaga vastu.

Sellest jutustas fililic. Liit Kaas-Nyström oma ettekanded Eesti Teadusliku Seltsi (ETS) Lõuna-Rootsi Osakonna kokkulehtu Lunds. Zoologia Instituudis. Ta tegi viielikimisele delegatsioonis kaasa hiinlaste kultuuri, kui Göteborgi Arheoloogilise Muuseumi intendent, mõõdnud sügisel reisi Hiinasse, kus viibis mõni nädal.

Delegatsiooni koosseisu leidusid kaks rootslast, kes valdasid hiina keelt. Reisi eesmärk oli teaduslik: tutvumine arheoloogiliste väljakaevamiste, vanade monumentide ja muuseumitega. Hiinas pannaakse tänapäeval suurt rõhku ajaloolisele osale tähtsaks ühiskondlikuks aluseks. Teadust kaitses märksa energeetoloogilise ajalo teooria järel, nagu seda rõhutasid hiinlased ise.

Kaiki Pekingsis, Shanghais.

Refleksioone

KUI EESTILASED ROOTSI tulid, pidi nad käima läbi erilistest desinfitseerimisannadest, nn. "täiendustest", kus mõnegi põlvkond nakhrilised detaimerit kumades lastevõrkudega. Meie uus kodumaa oli juba nimelt teava palge all hävitada mõned elavate olevuste liigid, nagu tuld, satikad, luttikad, kirbud jne. ja oli kartik, et metsisturid idast nend võidakse taas importuda.

Ent kuigi meie nii täiavalat karanteenist rootsi ühiskonda tulime, on ometi kolm aastakümne hiljem olnud radikalaalselt muutunud. Ajalehted teatavad, et tuld ja sügelused on taas muutsid, kuid koolides läpelaevadeks ja juuri rootsi oma õplaste juures, ja kui mure tuntakse praegu viimse hundi pärast Rootsi pinnal, siis vähemalt ei ole enam mure inimese parassitidega. Need on hävinud üle elanud ja võtavad ka kassi oma koha päikese all. Koige hügieenilisel maal, nagu on väidetud.

Hügieen ei alta aga midagi mao vastu, kui see muutub karvaseks, pesemataks, lohakaks. Beattisid, kes selle mao lanseerisid, said Eriti surahad. Muidugi ei ole aga tegemist inglise parassitidega, need on toodud sisse sissiliikumistega.

ERIKSDALI KOOLI juures Stockholmis on käiku lastud nn. suitsetamiskliinik, mis peab seda, et iga kooli alama lasti saada õplaste suitsetamisega. Kuna see õplasi tarvitavad suitstava nukkubokata närimiseks, siis sellestki tahetakse lahiti saada. Kõike seda vaatamata asjaolule, et koolides juba aastaid tagasi seati sisse erilised suitsetamisruudud kõigile õpilastele, kes vahendides liina suitstamisega, oia. See oli üks vahendeid noorme lastvatamiseks vabaduse vaimu. Pealegi suitsetasid õpilased nargunii.

Nüüd on aga äkki suitsetamine pabe, selle vastu tuleb võidelda nagu vana autoritaristlike kooli, kui tagurlikult õpetajad ar-

Kantonis ja Nankingis. Pekingsis on Hiina keisrite linnasoo nüüd avatud avalikkusele, mis vanaoli oli suletud. See on huvitav ja imosantne omas hilguses eriti kunstijalaloolasele.

Meie näidati keisrite perekonnatuseepalku. Mingi dünastia ajast jutatus Liit Kaas.

See oli suursugune, kõrge võlviga mausoleum. Samuti tutvusime arheoloogiliste väljakaevamistega, mida meie näidati. Üks asus Põhja-Hiinas, Mao sünnikohal.

Nankingi regiooni atraktiivseks väljastuud kohaks oli kuulus dr. Sun Yat-seni vaimas mausoleum, mis ehitati 1929 ülemere-

Liit Kaas-Nyström

maade hiinlaste poolt. See on maailma suurimaks mälestusmärgiks, mis püstitatud üksikisikule mälestuseks.

Selle väljastuudutekure on Hiina traditsioon. Interjör hauga läänemaine ja meenutab Napoleoni hauda Invalidide Dooimis Pariisis. Sun Yat-sen oli Hiina esimene demokraatlik president peale revolutsiooni 1911-a, mis kukutati aastatuhandeid valitsenud keisririik.

Meie näidati ka maailma kuulsat Hiina müüri. See on kivist hiiglaehitus ja 4.000 km pikk, ehitatud algselt kaitseks Keisririigi territooriumi rünnakute vastu 221–201 a. enne Kristust. Müüri kõrgus on 7–9 m. ja kuni 5 m. lai. Ühtlaseks kaistele vigastest asuvad massiivsed vahitornid, kus asusid sõjameeste vahikonnad, kes tuletegemise ja suitsuga teadusi lähenevast vaenlastest. Müür praeguse kujul on suurel osal unendatud Mingi keisrite valituse aastast 1368–1643.

Hiina on oma pindalalt Euroopa kontinentidest tugevalt suurem. Ta elanike arvukus loetakse ka 800 miljoni inimese. Vanaoli, enne 1949 aastal, oli kirjaoskamatust 60% meeste ja 90% naiste hulgas. Tänapäeval on nooremad inimesed, kuni 50-a. vanused, kõik kirjaoskajad.

Hiinas vanasti tuntud nälgjahad, on kadunud. Inimene on seljas terved riided. Võrreldes läänega on elustandard veel küllaltki madal. Küll aga võrreldes 25 a. tagasi Hiina rahvavahetari sisseaardmisega, on edu silmaga märgatav.

Hiinlase, kes elab Pekingsis, ei tohi ise kaugele minna kui 15 km linnast. Reaalime on üldiselt väga piiratud. Küll aga korraldatakse gruppireise näit. Hiina müüri juurde ja mujale.

Hiinlased riagivad kõigja konfliktilist Nõuk. Liiduga. See võidelda ohliku naabri vastu põhjapiiril peab tugevalt relvastuma. Rootsilise soovitatud hiinlaste liituda Natoga et väike maa oleks paremini kaitsitud oma ähvardava naabri vastu. Liiduga. Hiinlased ei võidelda ohliku naabri vastu põhjapiiril peab tugevalt relvastuma. Rootsilise soovitatud hiinlaste liituda Natoga et väike maa oleks paremini kaitsitud oma ähvardava naabri vastu.

Hiinlase, kes elab Pekingsis, ei tohi ise kaugele minna kui 15 km linnast. Reaalime on üldiselt väga piiratud. Küll aga korraldatakse gruppireise näit. Hiina müüri juurde ja mujale.

Hiinlased riagivad kõigja konfliktilist Nõuk. Liiduga. See võidelda ohliku naabri vastu põhjapiiril peab tugevalt relvastuma. Rootsilise soovitatud hiinlaste liituda Natoga et väike maa oleks paremini kaitsitud oma ähvardava naabri vastu.

Hiinlase, kes elab Pekingsis, ei tohi ise kaugele minna kui 15 km linnast. Reaalime on üldiselt väga piiratud. Küll aga korraldatakse gruppireise näit. Hiina müüri juurde ja mujale.

Hiinlased riagivad kõigja konfliktilist Nõuk. Liiduga. See võidelda ohliku naabri vastu põhjapiiril peab tugevalt relvastuma. Rootsilise soovitatud hiinlaste liituda Natoga et väike maa oleks paremini kaitsitud oma ähvardava naabri vastu.

Hiinlase, kes elab Pekingsis, ei tohi ise kaugele minna kui 15 km linnast. Reaalime on üldiselt väga piiratud. Küll aga korraldatakse gruppireise näit. Hiina müüri juurde ja mujale.

Hiinlased riagivad kõigja konfliktilist Nõuk. Liiduga. See võidelda ohliku naabri vastu põhjapiiril peab tugevalt relvastuma. Rootsilise soovitatud hiinlaste liituda Natoga et väike maa oleks paremini kaitsitud oma ähvardava naabri vastu.

Hiinlase, kes elab Pekingsis, ei tohi ise kaugele minna kui 15 km linnast. Reaalime on üldiselt väga piiratud. Küll aga korraldatakse gruppireise näit. Hiina müüri juurde ja mujale.

Lääne vaade dissidentidele ja viimaste vaade läänele

Huvitava ettekandega esines III Balti kongressil läti pastor Janis Sapiets, kes on ametis BBC juures Londonis. Ta leidis, et 20. sajandi teiseks "müüdis" tuleb pidada lugu sellest, kuidas loodi kommunistlik riik, kus kehtestati marksistlik põlvimõtte järele majandus, teadus ja kultuur. Selle õpetuse järele rajatud riigis pidi olema paradisi juba käega katsutavas kauges ja see arusaamine on muutunud usu-hullustuseks, kus preestrite osa marksistlik põlvimõtte järele majandus, teadus ja kultuur. Selle õpetuse järele rajatud riigis pidi olema paradisi juba käega katsutavas kauges ja see arusaamine on muutunud usu-hullustuseks, kus preestrite osa marksistlik põlvimõtte järele majandus, teadus ja kultuur.

Läänes ei tabata tihti, et vene sotsialismi muinasjutt üllistele paradisiis on vaid unenägusid, mis ütopia, kus endiste puhakute müütidele on maalitud ainult uued näod.

Inimese vaimul on aga omandus otsida tõe ja õigust. Et inimkond võiks sellest üldisest müüdist vabaneda on Solženitsin kirjutatud rea raamatuid kommunistliku paradisiis ühe Tegehtiku juba enne teda on ilmunud rida teoseid, kus on püütud seletada kommunistlikku müüti, kuid need on võetud suure umbusaldusega vastu läänes.

Venemaal on saanud vähe tunnetajaid vabaduse, inimesed, kes olid sel laagrites, ei saanud endid avaldada, teised, kes olid küll vabaduses, olid hirmu all oma julgenud midagi kõnelda.

Solženitsin oma "Gulagis" ütleb küsimuse, miks suleti inimesed 25-ke aastase vangilaagrisse? Orjalaagri kodanik vastab: "Ei millegi eest!" Siis vastatakse temale, et "ei millegi" eest mõistetakse inimesi ainult 10-keks aastaseks sunnitööle. See vadele maailmas on müüdit tutvustatud inimkonnale.

1962 ilmunud "Ivan Denisovitš" näitas isegi Venemaal nende vanglate ning laagrite tegelikust ja neil kinnihoidavate kannatajaid, kes enamasti olid

N. Metslov SEÜ auesimeheks

Stockholmi Eesti Thing pidas oma aastakooleku 9.3.1977. Thingu juhatusesse valiti: auesimeheks Nikolaus Metslov, esimeheks Alex Milits, abiesimeheks Roman Väli, laekuriks Evald Tammer, sekretäriks Clo tena ja ametia Himeks Aleksander Kull ning Juhana Jäike.

Kanada Võitlejad ja Esto-80 Rootsis

TORONTO (EPL) – Kanada Eesti Võitlejate Ühinguette Liidu juhatus selgitas Vaba Eestlaste saadetud kirjjas (milline lehes on konstateeritud, et kõik organisatsioonid peab Võitlejate Liidu poolasid Rootsi 1980-nda aasta ülemalmeeste Eesti Pilevade asukohana), mis Liit oli vastu Esto-80 viimasele Rootsi.

Esto 70 Sojameeste Kongressil Baltimore teatas Eesti Sojameeste esindaja Rootsis, et kuna seal puuduvad Eesti võitlejate ja vabadusvõitlejate ühingu, siis ei ole võimalik, juhul kui Eesti Pilev 1980 viimase üle Rootsi.

See kunagi sotsialismi eest võideldud, kes raamat vapustas punast müüti. Solženitsin pole ainuke teest võitleja. Vene intelligentsi hulgas on palju neid, kes samuti võitlevad vaba vastu nii Moskvas kui ka mujal, moodustades vaimse opositsiooni.

Opositsioon leiab, et nende riigi pole piis, vaid elav sõna, samistad laulu, jutustused, luuletusi, uuslised ettekanded jne. Vaimse intelligentsi hulgas on inikuid, kes on paljastanud vale ja jätavale seda paljastamist, et kaitsta ja väike armus, et talub tihti rohkem kui kogu maailm.

Tõde on omapärane nähtus, kui ta on kord pe teostud, siis on teda väga raske jälle maha suutada ja väike armus, et talub tihti rohkem kui kogu maailm. Mitmesugused kroonika kirjutajad nii nagu need leidub Lätis, Leedus ja mujal, moodustavad grupi, keda tuntakse dissidentide nime all läänes.

Kui 1977 Solženitsin peatas Kõhns saksa kirjaniku H. Bölli juures, oli kogu maha täis maailma pressi esindajaid, kui ta kuulis, et BBC esindaja on saanud tema ja teo tekehe Sapietsi juurde ja jätutas viimast. See oli olnud omapärane ja seletatav maa tundmine sellis isiksusega kõnelda. Kogu ümbruskond tundus olevat täis temast soovavat vaimset jõudu ja kohalolijad tajusid, et inimvaim pole veel surunud Venemaal.

Solženitsin mõtleb ise kogu aeg oma tööle. Temale tunduvad vabu seisaiks keegi tema selja taga, isegi töötamise juures ja sugereerivat, et ta ei tohi kaotada hetkeki oia tööajast.

Taist korda oli ettekandja kohal. Solženitsin Zürichis. Küsimusele, millal oleks temal aega vestlemiseks, vastanud Solženitsin, et järgmisel hommil kell 7 paiku, see olla ainuke vaba aeg, muul ajal tulevat temal tööd teha.

Viimati kohitas Sapiets teda Londonis, siis kui Solženitsin esines BBC-s ja seletas, et Venemaa rahvad nõuavad ja tahavad kuuldud ning näha ainult valedet maailma.

N. Venes pole organiseeritud vastupanu, on ainult üksikud inimesed, kes korda teevad. Rahvuslikku ja usulist opositsiooni on Venemaal alati olnud, kuid tänapäevane inimõiguste eest võitlemine on alles viimasel ajal esile kerkinud.

Alles 1976 seatas Amnesty inimesed maailmale, et Venemaal on terve rida seadusi, mis

tuginevad inimõiguste mõistele ja peaksid kehtima sead. Nüüna aga kui Venemaal on kõik valikus, siis ei karda Krenl, et uuds nende seaduste täitmata jätmise pärast seise vabasse maailma ja seepärast on rajatud vangilaagrid, vanglad ja hullumajad, et sundida hirmu all kõiki valikuisse.

Venemaal on kriminaalkuritegu, kui keegi kuulab "Deutsche Welle" või "Radio Liberty" saatet, samuti kui jätatakse kõnelda inimõigustest või üksikute rahvastega arvestada. E. tuleb kehtestada seadused, mis sundivad inimesi, seepärast on vanglates ka peamisi kriminaal-kuritegijaid!

Viimase ajal on aga ilmselt märgata, et ametiaustused on hakanud kartma neid uut liiki kriminaalkuritegijaid – dissidentide.

Sapietsil on olnud võimalus ka kõnelda Bukovskiga, kes on 1/3 oma elust veetnud vanglates, vangilaagrites ja hullumajades, kuid siiski jätkub veel jõudu võitlemiseks inimõiguste kehtestamiseks, et jätaks istuma õigust oia hukkumisele N. Venes.

Vabaduses elavad dissidentid mõtlevad pidevalt neile, kes ikka veel peavad kannatama oma teistimõistmise pärast. Läänes seadused kehtivad, et tuleb realliteega arvestada. E. tuleb kehtestada õigust oia hukkumisele N. Venes, seepärast on vanglates ka peamisi kriminaal-kuritegijaid!

Ettekanne soovitas, et järgnevaiks võitluseks peaksid eelstiirupid kohandama enam ühiskondlike ja arusaamiste nend. Seadused, kehtestades õigust oia hukkumisele N. Venes, seepärast on vanglates ka peamisi kriminaal-kuritegijaid!

Edasi tähendas Sapiets, et ukraina dissidentid kinnitavad ühel viisil, et nõudavad teadusprotsessi ei heiduta nende rahvuslikke vabustakkamisi. Viimase ajal on esile selgunud, et ukraina dissidentid töötavad käsikäes Venemaa omadega.

Väljaspoolt vaadatuna paistab opositsioon Lätis olevat väiksem kui teistes Balti riikides, kus opositsioon on olemas. Eriti näib noorem generatsioon pidevalt passivist vastupanu kehtivate rezhimile. Andmete kohaselt on leitud lendlenti ja plakateid ning rajatud väiksemaid diskussiooni gruppide, vahetult, mis mesuuseid käsikirju, antakse välja samistades, uritakse läti ajalugu jne. Dissidentide tegevust kinnitavad ka Lätis välja saadetud märgkirjad, millele on lihts antud arvukalt allkirju. Viimase ajal on olnud jälle enam vahistamisi nii üli- kui ka gümnaasiumi õpilaste hulgas.

Väljalikku poliitilist informatsiooni saadakse peamiselt noortelt, kes on kuidagi pääsenud vabasse maailma. Need nähtused kinnitavad, et Venemaal on aset leidmas ühupuhastus, sest venelane asub juba defensiivis ja nendel, kes on väljaspoolt raudeesilist tuleb teha kõik, et KGB'i oleks põhjust olla närilise ning isegi tunda hirmu, kuidas oleksid pagulaste ei tahi kunagi enam valikuda selle üle, mis leib aset raudeesiliste taga, lõpetas läti pastor oma ettekan-

JÜRİ ADILA

Kanaga ja võrkudumise kursuse korraldas Stockholm Eesti Maja noorteturmides Stockholm Eesti Naistur. Kursus juhatas Ede Kivilo-Gold (paremal teine), omaaegne Eesti Maanaste Keskhihugi konsulent. Kursus toimus õpperingina (Foto Lepper).

Küpsed Marie Underi müütiline loodusluule

Marie Under, kes hiljuti kaotas oma elukaaslase Artur Adsoni, pühitseb 27. märtsil oma 94. sünnipäeva. Meil on sel puhul – nagu alati – võimalus pöörduda uue ajat – võimalus luule loomise, neljakümne aasta jooksul (1917–57) ümardud väärtuste poole. Neis on – erinevatel aegadel eri lähtekohtadelt – vormitud inimese ja naise elumise ning muide, mis poeetilis hingepärmast läbimurdu, tihedust ja kristalliseerunud sümbolit.

On palju kirjutanud noore Maria Underi paljanguisest, õhtinal ahmitud loodusearmuste kujutustest ja esimestes kogudes "Sonetid", "Eeliltseng" ja "Siinse puri". Vähes on vaadelnud küpse poeetist sügavalt läbitundud ja minetust elamusprisma, dest läbitundud loodusluulet küpse a luuleloomingu, enne kõikide kogudes "Lageda taeva all" (1930) ja "Kivi südameil" (1935).

Vahepeal, loominguilise murrangu aegadel, on luule ja maastik tihelt Marie Underi värsides areks. Kuid selle kasutamise on subjektiivsem, luuletaja endu hingekeos muudatustest ja värsinatist. Siis aga pöördub poeetist tagasi otseste loodusearmuste juurde ja loob sõnalt luulemaastikke, mis oma momentaalsuse ületavad väärtustena. On tegemist intensiivsesse elamusega, kujutluga siimesest lähtuva tõstnusega sümbolise elumise astmese. Aga ühtlasi tundub lugejale, nagu luuakse siin loodumüüte,

kus väljastatusest on ainult pindmised viirvõrdsused sellest, mis nende taga ja ümber toimub. Juba taluises luuletuses nagu mängevati, kerge käega visandatud "Pildid", süvenes elamus, kasvab seestpoolt välja võimsaks purskaks: "Hommikul ju aknast sisse / välgist ju magamisse / vereb kobarate muna, / unne undab puna, puna."

"Laululind" ja "Rukriik" on teisi näiteid sellest maagilisest, sega kirjanepandust fantaasiakujudest. Lauluilind "leelo-läätset" pudenevad puust nagu tagakihutamise tempos, sest vähenes aeg nõuab palju laulu. Rukriikid on igaveses salapärasuse sümbol, nägematust allikaat tulvav hää, mille põhjus jääb nägematuks ka siis, kui "kahisev kuldavõti kaele, ta siingi este kaob. On nagu karjatus!" Rukriik, rukriik, / kuhu sai järe? ... Ja varas pilmamaaliga ga suus pole midagi muu kui "ürgisa Peemoti" ja "hõltsiku seeb-ra" hiline kasvandik, kes ootab tulevat pulmaaja surmaotsust.

Kuu – varjuhäike kunagine kooljaku – kummitab nüüdki unenägude. Aga õstest ühtlust pole siin enam kaasas, kuigi kuu nagu "suur valge kass piharmurollehelisime" kipub unenäguga kogu kriibima. Luulapainajiks laheneb kuu ruugeks habemeks.

"Kõrvalkõla" on etse klassilis looduskirjeldus oma sõnastuse näilises lihtsuses ja pikade sõnadega rütmis. Aga siit sügeneb muudki luuletaja meeltesse – "koduunaa viina kodune

leht", kartuliavade vahelt. Aga ole meie lules keegi tabanud igavesse vihma troostitult nukrust ja sellest süvenevat trets võimsamalt kui poeetist lootes "Sajab, sajab!" ... Ikka joona / rippumaa mustuhat rihma / vihma, vihma."

Juba varem õigusega poeetiks ristitud heitlikult müütiline loomine elamus mitmejärgulise tunnetuskaala mängeimisega on "Soolad" – meelitlev ja hoiatav ühtlasi. Loodusmotiiv on tüheldat põimitud meie esivanemate maagilis-müütiliste elumuste najal tuletatud lulekujunditega.

Refrään: tule, tule – ära tule, rütm mureb pööranguid kõutlikult sonarohkes ja niianseid rikkas "kontrantus", milles vastamisi mitte pilpalju luuletaja ja soovimad kui poeetist end vastastikku võitlevad ajeid ja tundeid "Lattaparmude, sääde de saas / sookael lehtu higitab, / selle sündub lehtliivikmud / imalat ilveidust teevad maos, / oma pikad, valged kiskmed / südamesse sul pigistab." See tükikab kirglikult eemale, aga samas küüsi-küüsi: "Lähiküüsi valge tule / veikleb vetes viikerkaari, / küüsi karusamalsaiari, / kordamuse soomurakad."

Järgmise kogu loodusluuleleks sidamikuks on kaks luuletust "Käik valguses" ja "Käik tulesse". Underi on iseloomustav "käik", mitte staatiline elumuste vastuvõtmine (nagu noorusluuletis), vaid aktiivne elumustele vastutõttamine, üdnarmika ja asendite vahetus (mis kõige kirglikuma vormi on saanud luuletuses "Sõit hommikuisse").

"Käik valguses" on kevadiste puhkemisõhinatate sümfonia. Mitte enam üksikute loodumustuste tõdemine nagu "Rõõmus ühest lütsast päevast", vaid hingemaastike muudatust, murrangute projektseerimine väljapoole looduse. Ekstaas pole varasemast väiksem, et on saanud ainult klassilisemalt kristalliseerunud väljenduse. Underi eriline oskus on väga tugevate kirgede ja aufooniaste ajade vallamine selgusest ja lähipaistvusest kiirgavasse vormi. "Kui kuleks juurte inemist ja mahla tuku..."

See on kogu loodust haarav ekstaas – maailma täevalaotusest kuni muutsuusest haarav poeetiline oma sõnapaigelis: "Pudene valguse roos" – "Igitise läbi mulla." Aga ometi tunnistab ka tema, et lõplikult ei saa midagi haarata, inimmeelend on liiga õetud selle valgusemisa jaoks: "Midagi pihku ei jäi: / värvus, hõbe ja viirg."

Teiselaadiline on luuletaja kõik luuletuse, mis samuti saab vormi vägevate tundeid-jõudude kokkupõrkes ja sünteesis: "Oli, mis loodust lohin: / tuulte uhmjas / kokkupõrge / õhu uhmjas." Olet on tegemist kevadise "suurpuhatusega, et kooles kõik, / mis mõrane ja pade". Ja see küübi lahti luuletajamäna minema tuuletega kaasa, puhastuulide, etelagi kuhu.

Kontrastiks ja piduriks selles ulaspäikes-uhmjas tormamises on kohtumine merega, mis oma-moodi rütmis ja kõigest sellest tormitsemisest hoolimata oleab. Aga veelgi tene õpetus on merele anda – kaldale on pillitud palju "rõõmu, haisevaid tundeid". Ja see sunnib eneseurumisele mõjub koguni lepitavalt. Kui "suures elumises" meres on nii palju kõntsa kõige kauni keel – mis siis veel inimese, luuletaja-jammas, Luuletuse finaaloos on "Kõlamine, "hõlmeid rinnal" / lõhep poeetide, hõõg on lõpenuud. "Lõppeb nagu murumuna / mõni endapette kalju."

Rahu ja tasakaal on saavutatud ka luuletaja hingemaastikus. Käik valguses lõppeb samuti "elu peegli selles liips" täie silu. Ants Oras kirjutab selles luule puhul: "Kõigis on kuhjaga Underi enda liksust, nii nagu see väljendub konkreetsete muljetel edasiandmises, ning mitmelpeel suurt endassepõrdumise, suurte kokkuvõtte ja arvete-gemiste momente, kus autori kogu olemus näib koonduvat liüriliseks vaaleniks."

Rõõhiti sellega tõusevad looduseelamused ka ette isenda väest vägevateks monumentideks, mille taga on suur looduse-müütiline sügavus. Selle väliselt nähtu ümber on luuletaja suutnud püstitada vägevaid värskatradiaale.

ARVO MÄGI

Lumelaager Metsakodus

Suusatajaid lumelaagris – vasakult A. Laanep, K. Soomägi, M. Vagu ja Ivi Soomägi (Foto Soomägi).

Kui Gõteborgi koolilad algas talispordinääd, sõitsid Põhjala-tütarde/Kalevipoja lipkonna noored ja vanad lumelaagrisse Metsakodus.

Metsakodus oli paknult hund. Autod tuli jätta suure tee äärde ja sealt suuskadega alla Metsakodusse minna, pakid seijas ja pulkal.

Meid oli 20 noort, 3 juht ja 4 pereema. Laager kestis 5 päeva ja imad olid head, ilga päeval oli välisteguvus ja õhtune siseteguvus. Väljas oli ka võistlusi ja orienteerumist. Suusatamine vähemalt 5 km piirvas Metsakodus lumesse umbruses.

Aita ja Birgitta õpetasid suusatamistehnikat: kuidas sõita lauemal, misest üles-alla, kuidas pöörata, pidurdada jne. Kes tuli suusatamisõkusteta laagrisse,

oskas lahkuemise täitsa hästi suusatada.

Õnneks ei juhtunud suusatamisel tõsiselt õnnetusi. Ainult esimestel päevadel murdis üks suusad, teine kukkus niimil ja lõi varbad korralikult ära. Vottis aega, enne kui ta jälle suusatada sai. Sauna ei ohtunud kahjuks tarvitada saunana, vaid seal ripusid ööd ja päevad märjad riided kuivamas.

Õhtuti tegime tantu, ring-armänge, võistlusi jne. Ühel õhtul oli taleniste õhtu, kus igauks esines milleriga. Karin oli näiteks kaardimoor.

Sünnipäevi oli kolm: Lõndal, Katrinil ja Kaiel. Kaie sünnipäev oli neljapäeval. Paar minutit peale keskööd neljapäeva öösel olid kõik, väljaarvatud koige nooremad ja pereemad, teda

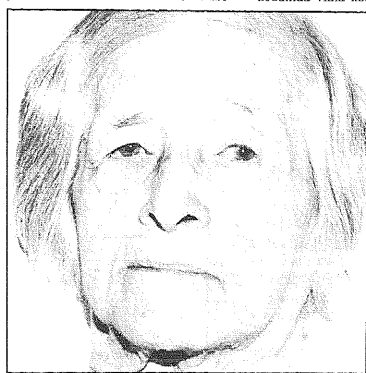
lauluga aratamas.

Neljapäeval oli teatesuusatamine. Olime jagatud kahte võistkonda: Innu võistkond ja Christiani võistkond. Ilm oli just sel päeval kohy, aga suusatada sai ja kõik tegid oma parima. Innu võistkond võitis.

Reedel, viimasele päeval, oli igasuguseid võistlusi lumes. Loomulikult pidasime ka lumesõda. Proovisime Kaiet pesta lumes, aga see meil ei õnnestunud. Ta oli tugevam kui meie sõda. Oli väga populaarne pesta teiste nägusid lumes. Anneli ja Viivi nägusi pesti kõige rohkem.

Laager oli väga tore. Aitah pereemadele hea söögi eest ja juhtidele toreda tegevuse eest! Laksime heade ja toredate müstestega koju. Lumelaager oli väga õnnestunud.

IVI SOOMÄGI

Marie Under pildistatuna Värbergi haiglas.

Heiner Erendi 50

Heiner Erendi

25. märtsil astus üks Lõuna-Rootsi eestlastele aktiivsemale mehi – Heiner Erendi 50 aasta kümnisse.

17 aastase noorukina sai temast sautsu tahtel Helsingborgi elanik, kuigi linnal polnud mingit sadamast sõnnilima Rakvere-ga. Kõrdumaal poolleijitjäänud õpingute jätkamise kõrval oli Heineril taht jatkata ka skautlikku rada, mida ta 10 aastase poisina oli talinaha hakanud Tamsalus.

"Kotka" lipkond sai niimoodi oma juhtkonda shiikindia ja energilise noortejuhli, keda peagi edutati tühi too eest skautnastriks. Kuigi lipkond on aastate jooksul üle elanud nii lüasa kui mõnaperioode, on Heiner kõik aastad olnud seotud oma kodukoha noortetööga.

Nii on ka loomulik, et ka 1977 on ta Helsingborgi "Kotka" Virma-lised" jpk juht.

Kuid teia on jatkunud ka üldmõõlulistele ja üldmaailmsetele eesti skautide organisatsioonide jaoks. Nii kuulus ta aastaid Eesti Skauttöö Keskkuse Rootsi, Eesti Skautide Liidu Keskbüroosse, Eesti Skautnasti-

rite Kogu Rootsi koonidse juhatusse. Oli mitu aastat Eesti Skautlike Noorte Rootsis male-tahviklike Lõuna-Rootsis. On loomult tolmunud Metsakodu Uudisma Suurlaagris.

Rahvusvahelisel pinnal on Heiner arvukatel kordadel põlv-pikates eesti saadikuna esindanud eesti skautlust nii Jambo-reedil, Rover Mootilid kui ka kongressidel, mitmesugustes maailmajalgudes.

Oma igapäevaste tööülesannete lahendamise kõrval insener-konstruktorina Asa suureto-vottes on ta jõudnud pakkuada oma kaasabi paludes eestlaste ettevõtte Lõuna-Rootsis. On kaardamaal poolleijitjäänud õpingute jätkamise kõrval oli Heineril taht jatkata ka skautlikku rada, mida ta 10 aastase poisina oli talinaha hakanud Tamsalus.

"Kotka" lipkond sai niimoodi oma juhtkonda shiikindia ja energilise noortejuhli, keda peagi edutati tühi too eest skautnastriks. Kuigi lipkond on aastate jooksul üle elanud nii lüasa kui mõnaperioode, on Heiner kõik aastad olnud seotud oma kodukoha noortetööga.

Nii on ka loomulik, et ka 1977 on ta Helsingborgi "Kotka" Virma-lised" jpk juht.

Kuid teia on jatkunud ka üldmõõlulistele ja üldmaailmsetele eesti skautide organisatsioonide jaoks. Nii kuulus ta aastaid Eesti Skauttöö Keskkuse Rootsi, Eesti Skautide Liidu Keskbüroosse, Eesti Skautnasti-

rite Kogu Rootsi koonidse juhatusse. Oli mitu aastat Eesti Skautlike Noorte Rootsis male-tahviklike Lõuna-Rootsis. On loomult tolmunud Metsakodu Uudisma Suurlaagris.

Rahvusvahelisel pinnal on Heiner arvukatel kordadel põlv-pikates eesti saadikuna esindanud eesti skautlust nii Jambo-reedil, Rover Mootilid kui ka kongressidel, mitmesugustes maailmajalgudes.

Oma igapäevaste tööülesannete lahendamise kõrval insener-konstruktorina Asa suureto-vottes on ta jõudnud pakkuada oma kaasabi paludes eestlaste ettevõtte Lõuna-Rootsis. On kaardamaal poolleijitjäänud õpingute jätkamise kõrval oli Heineril taht jatkata ka skautlikku rada, mida ta 10 aastase poisina oli talinaha hakanud Tamsalus.

"Kotka" lipkond sai niimoodi oma juhtkonda shiikindia ja energilise noortejuhli, keda peagi edutati tühi too eest skautnastriks. Kuigi lipkond on aastate jooksul üle elanud nii lüasa kui mõnaperioode, on Heiner kõik aastad olnud seotud oma kodukoha noortetööga.

Nii on ka loomulik, et ka 1977 on ta Helsingborgi "Kotka" Virma-lised" jpk juht.

Kuid teia on jatkunud ka üldmõõlulistele ja üldmaailmsetele eesti skautide organisatsioonide jaoks. Nii kuulus ta aastaid Eesti Skauttöö Keskkuse Rootsi, Eesti Skautide Liidu Keskbüroosse, Eesti Skautnasti-

"Hämarik" külas Tallinna lipkonna avavõetna Laas Oesela juures Bykarrsgränden pensionäride kodu Särös.

Tallinna lipkonna pidu

Laupäeval 12. märtsil toimus Lõunebäckii koolimajas Tallinna Lipkonna skautlike noorte kevadpidu.

Igas ühiskonnas kujunevad tavad ja traditsioonid, nii ka talinlaste peres. Aastavahetusel pühitseatakse jõuluisid allikuste kaupa ja vanemate sõpradega. Tuud aastal alatakse noorte jumalaenistusega kirikus. Talvelaagrit koolide spordinääd, Pao eeskava kaupa lihtsed noored allikuste kaupa oskuste ja võimete kohaselt, laval hõõguva kõike ümber. Hundud.

Kui päevad juba märgatavalt pikenenud ja esimesed kevade märgid silmaga nähtavad, toimub lipkonna pidu.

Uue aasta alguse ja talvajaajal vahel pühendatakse mõned kondused poe eeskava ettevalmistamiseks. Käesoleva aasta Kevadpidu oli jälle koale meelitanud noorte tugevustel huvitatud lastevanemad ja sõbrad. Pao eeskava kaupa lihtsed noored allikuste kaupa oskuste ja võimete kohaselt, laval hõõguva kõike ümber. Hundud.

helleksed, skaudid-gaidid kandsid ette lõkenumbreid ja "Hämarik" altas kaasa lauluga.

Veskimäe rajurid ja pärnakad tantsisid rahvatantsu. Trupi nooremad näitasid, et talvine tegevus on kandnud vilja. Sügisel seati shiiks: kevadel tantsime tuljaukt. Tants kildeti heaks tu-guev aplausiga.

Noored ja nende juhliid tänavad tombola korraldajate ja võitude annetajaid. Suur tänu Sõprade Seltsile enelaua korraldamise eest! Tänu kõigile, kes kaasa aitasid peo läbiviimisel! Tänu lastevanematele ja sõpradele, kes arvukalt ja hellekseltel jatkuvalt toetavad tegevuse jatkumist!

Veskimäe rahvatantsijad esinevad Tallinna peal. (Foto Soomägi).

Lennuliin Helsingi-Montreal

HELINGI (EPL) – Soome ja Kanada kirjutasi alla kokkuleppe lennuliini avamiseks Helsingi ja Montreal vahel alates 1. aprillist. Linnipääjaks jääb Finnair.

Kokkulepe näeb ette, et Finnair võid kasutada 1980 tooteldu linu pikendamist Toronto.

Harry Siimret mälestades

Helsingborgis suri 10. märtsil digesteedlane Harry Siimre. Ta oli olnud juba pikemat aega haige.

Harry Siimre sündis 24. veebruaril 1904 Haapsalus. Lõpetas Läänemaa Ühiskooli aastal 1922 ja Tartu Ülikooli õigusteaduskonnas. Aastal 1929 Võru-Peteri kinnistussameti teenistusse.

Tema ülesandeks sai Võru-Peteri maakonnas asuvate asunikinnistuskordade koostamine. Maaseaduse alusel asunikke antud maatükkidele osas. Kui Riigikogu sellekohase seaduse andmisega otustas, et asundustalud võidakse müüa pärisomandiks neid kohti senini kasutanud asunikke, leidis see seadus üksmeelse heakskiitmisest asunike poolt.

Algas kinnistussameti pingetöö, et kõigi asunike soovid omandiõiguse saamiseks võimalikult ruttu rahuldada. See pingetöö too las Võru-Peteri kinnistussameti Harry Siimre õlgadel.

Selle ülesande lõpetamiseks määrati H.S. Kuressaare kinnistussameti sekretäriks. Uueks tööpiirkonnaks sai Saaremaa. 1917 revolutsiooni üle tulemusena hävinud Saaremaa kinnistussameti ja omandiõigusi tõendavate dokumentide. Nende kinnistusraamatute enistamisega alustati omariiklike saamist. 1939 määrati seda tööd juhtima Harry Siimre, kes pidi samal ajal talitama ka kinnistussameti jooksvaid ülesandeid.

Joulus põgenikuna 1941 Rootsi asus kadunu otsake teadema oma teadmisi, et olla võimaline täitma ülesandeid, mida uus kodumaa talit pakkuda võis. Opidi ümber ümber, et talitajad, ära rootsi keele, on temal peale muu tulnud esineda tõlga siniselt kohtuamend. 1946 alates töötas Siimre Helsingborgi maksuametis täites seal mitmeid ülesandeid kuni pensionile minekuni 1969.

U. S. on olnud kinnistussameti organisatsioonide tegevust nii kodumaa kui ka siin Rootsis. Eritist huvi on ta tundnud eestlaste usulise ole teinime vastu siin võõrsil. Ta on pikemat aega olnud EELK Lõuna-Rootsi koguduse juhatuses abiesimees ja EELK Helsingborgi pihkonna esimees.

Teda leinavad abikaasa, omaneks ja sõbrad kodumaa ja võõrsil ja sõbrad U. S. Raimlas.

ARTUR MÄGI

Kõhaliig elu

ESKILSTUNA

Peakosolek

Eskilstuna Eesti Pensionäride ühingu aastapeakosolek toimus laupäeval, 2. apr. kl. 15 Põhikarjens, V. Storgatan 3, bussijaama juures.

Kosolekule järgnev kohvilaua liikmetele ja külalistele hinnaks 10,-. Osavõtjad palub kohalolek registreerida hilj. kolmap. 30. märtsil tel. 11 65 99 ja 11 47 97 kl. 19-20.

MÄLMÖ

Küti peakosolek

Malmö laskuriklubi "Kütt" korraldab peakosolek peetakse pühapäeval, 3. apr. kl. 11.30 kohvik Residens ruumides, Adelsgatan 1, Malmö.

Päevakorras kosoleku avamine, päevakorra kinnitamine, juhataja valimine, protokollija valimine, kinnitaja valimine, eelmise protokoli kinnitamine, eelmise tegevusaasta ülevaade, kasvuaruande, juhataja teatustest seast vastamine, ühe juhataja valimine, revisjonikomisjoni kavala üldjoontes, eelarve ja liikmemaksu määramine, üleskerkimine kuisumised, kosoleku lõpetamine.

Kõik laskesportlased ja laskesportid huvitatud kaasmaalased on teretulnud.

NORRÖPING

Opetaja valimine

EELK Norröpingi koguduse opetaja koht jät. vakantsile hoolidaja-opetaja Karl Kooi ootamata surmaga 5. det. 1975 ja nüüd tuleb see koht täita.

Kuna abipastor Elmar Tolstest on oma naisele arstid Norröpingi koguduse opetaja kohale kandideerimiseks ja selleks EELK konsistoriumi luba olemas, siis toimub koguduse täiskogu kosolek S. Reedel 8. aprillil kell 15.30 (kohe pärast jumalateenistust). Matuseid kirjeldada opetaja valimiseks.

Koguduse täiskogu kosolekust ja opetaja valimisest palutakse kõigil koguduse liikmel osavõtta EELK Põhimaaruse par. 101 ko-

Vasakult: Rootsi eesti laskesportlased grupijuhid Ants Tükssamm ja laskurid Anne Liis Raud (hõbemedal), Ann Varma (pronksmedal) ning Arne Norwell. (Foto Ants Paas)

Mis juhtus Baltimores laskesporti voistlustel

Suure hüllemisega on kohale jõudnud Esto 1976 peetud toimunud laskesportlaste lõplikult protokollid. Võrreldes eelmise aastaga 1975. Kandas aset leidnud samalaste võistluste protokollid. Selgub, et see laskesportlased suvritas on tugeva tagasimeel teinud nii osavõtjate arv kui ka saavutatud tagajärge suhtes.

Võisteldi Baltimores Patapso laskerajal väikekalibrilistest viipistist ja pistulist laskmises. Võistlustel osavõtjate arv oli kokku 28 Kandas ol. see arv 59. Järnevas ülevaates on võrdluseks selgub ära toodud punkte ära samadel võistlusaladel Kandas 1972. Selgub, et see arv oli meile alati nimetatud la- suurt tulemust, vaid vastava koha saavutamist tulemust Kandas.

Rahvusvaheline täismatsh (kolmest asendist 130 lasku): 1. Edgar Tilen, Kanada, 1045 (1102), 2. Rannar Sillard, USA 1062 (1086), 3. Karl Trei, Kanada, 975 (1065).

Olimpiat-täismatsh (60 lasku lamedes): 1. Rannar Sillard, USA 574 (592), 2. Edgar Tilen, Kanada, 567 (584), 3. Karl Trei, Kanada, 564 (581).

Rahvusvaheline poolmatsh poiste (kolmest asendist 60 lasku): 1. Mark Teese, Kanada, 488 (491), 2. Toomas Altoaar, Kanada, 424 (441), 3. Erik Verder, USA 412 (445).

Olimpiat-täismatsh poiste (60 lasku lamedes): 1. Mark Teese, Kanada, 458 (481), 2. Erik Verder, USA 441 (463), 3. Peeter Pajos, Kanada, 534 (540).

Olimpiat-täismatsh tütarlastele (60 lasku lamedes): 1. Linda Sillard, USA 567 (546), 2. Anne Liis Raud, Rootsi, 537 (498), 3. Ann Varma, Rootsi, 474 (488).

Vabapileti (60 lasku 50 m laskerajal): 1. Arvi Tinit, Kanada, 495 (525), 2. Aado Valgro, USA 469 (504), 3. Jüri Tammar, USA 429 (501).

Standardpüstiti ala kohta, mis

Alates esmaspäevast, 4. aprillist algab esitlus ja selliskondlikes ruumides 7. veebruarinädal. Ökonoom avastajate ühe kuu jooksul eelalaga ka päeviti kell 11 ja 13 vahel ning tavaliselt lahtiolek ajal kell 16-18.

Selliskondlike ruume saab tellida telefonil 21 81 34. Kui pole isiklikku vastajat, lähel tellija koe automaatselt lindile. Sel puhul palutakse öelda oma nime ja telefoni number, mille järele siis ökonoom võtab ise kontakti tellijaga.

Tullinnas suri 22. veebruaril Alfred Orav, sünd. 27. det. 1907 Valgas.

Tullinnas suri 15. veebruaril Joosep Valvur, sünd. 5. jaanuaril 1884 Hiiumaal.

oii samuti võistlusalena välja kuulutatud, et ole kahjuks protokollid jaguesid järgmiselt, vastavalt asukohamaadele: USA 14 laskurit (4), Kanada 11 laskurit (26) ja Rootsi 3 laskurit (19).

Rootsi laskesportlased olid seekord esindatud ainult kolme noorega. Seda rõõmustavalt oli aga resultaat kuna Anne Liis Raud saavutas tütarlaste klassis teise koha (hõbemedal) ja Ann Varma kolmanda koha (pronksmedal). Arne Norwell jäi poiste klassi olümpia-matshi kuudenda kohale. Paremateks laskuriteks olid jällegi tütarlapsed.

Meie noortega oli kaasas Ants Tükssamm kes on kauaaegne Södertälje Eesti Laskesporti Klubi ühiskondade meister nii väikekalibrilise viipistist kui ka sõjapüssi alal ning tüllingeline laskesportidirektor noorte treenimis- ja laskesporti laagrites. Vesteldes temaga laskesportlase tagasimeel põhjustest ning võistluste üldmõjudest Eesti 1976 selgub järgmiselt:

Kandas 1972 aset leidnud võistluste ettevalmistav ajajärk algas peagu aasta enne seda s.o. 1971.

Alustati treeninguga ning pideva kirjavahetuse vormis toetas tüllingorganisatsioon Kanada ja teiste asukohamaade ametlik, kus arutati peenustest läbi kõik esolevad probleemid. Koostati täpsed nimekirjad asukohamaade võistlajast ja hangiti ametlikult load Rootsi ja Kanada võistlusele kaasa võetavateks.

Kogu ettevalmistava 150 kirjavahetuse kaevus mahukaks kaustaks. Esto 1976 suhte oli esialgu teada nii palju, et seal toimusid traditsioonilised laskesportlused. Oodati lähemat informatsiooni — kuid see ei saadnud. Siit poolt saadeti kirjalik järelepeetmine ning paluti juhtöörele ja selgitust.

Mingisust vastust ei tulnud. Meie laskesportlased viibisid tüllingus teatmatutes. Suure üllatusega saabus just päev enne äralduse esimehe üksikajalised küti võistluse kohta.

Kohale jõudes otustasid Ants Tükssamm ja kolm noort siiski minna võistlusalale — kuigi puudusid relvad. Ka see ei mõnud seiskunud. Lihtsalt suhteid tõttu saadi teada, et võistlused toimuvad mitte trikiitid programmis etteantud ajal — vaid hoopis päev varren. Laskerajale jõudes oli meie noortel jällegi õnne — et leitud üks sõbralik ameerika eestlane, kes oles vabavalmis, muretses kiiresti kolm pistist.

Nend olid laskurid relvad — kuid hea võistluste ületas tehnilised raskused ning saavutatud tagajärjed olid üllatavad. Laskesportlased peakorraldaja Anton Männik oma lõpparuandes mainis järgmiselt:

"Medalid jagunesid pea ühtlaselt USA ja Kanada võistlajate vahel, kusjuures aga tütarlaste võistlusklassi hõbe- ja pronksmedalid läksid Rootsi, mis on veel seda märkimisväärsem, et Rootsi võistlajad lasid võbraste piisidega."

dugi üllatunud, teada saades, et võistlused olid aset leidnud etteantud ajal põhjustel juba eelmisel päeval.

Iseenesest võistluste kord laskerajal oli laitmatu, sõbralikeks abistajaks ja funktsionärideks olid ameerika eesti laskesportlased ja päris ameerikalased laskesportlased tegi reportaaži Baltimore televisioon, mis samal õhtul ka koha saadeti.

Kokkuvõttes mõjus võistlustele negatiivselt nii tagajärjed kui osavõtjate arv suhtes kaks olulist tegurit: ettevalmistav organisatsioon oli puudulik — hae lahe oli küll olemas, aga nagu hiljem selgus, oli ühe isiku õigadele pagutatud üheltiselt palju kohustusi — ja et mitmed üritused toimusid samal ajal ning veel viimaste harjutuste ja peaproovide tõttu olid summitud võistluste teemale jääma.

Sarnast olukorda ei tohiks juhtuda 1980 Rootsi korraldatavatel Ülemaailmsel Eesti Päeval — lõpetab Ants Tükssamm oma jutujärgse, laskesportlase võistluse peavõidu toimuma rahulikus ja rahulikus, mis annab võimaluse konsentreerimiseks, nii nagu see on normaalseks tavaks rahvusvahelisel tasemel läbiiviitavatel võistlustel. Ükski ÜEP raames aset leidev üritus ei tohiks mõjuda negatiivselt teise ürituse tasemele üloorganisatsioonile tõttu.

Näiteks võiks laskesportlased läbi viia oma võistlused päev või paar enne peapildustuse algust, valkemaal ajajärgul, mis on hädatarvilik selleks, et hoida meie rahvusliku suvrituse tasemele jalgul kõrgusel nii vanade kui ka noorte järelekasvavate laskesportlaste juures.

Vaadeldes kaugemas perspektiivis järgmisil Ülemaailmsel Eesti Päeval, 1980 siin Rootsis, samade võistlustega, tuleks võistluspäigana kõne alla võtta alternatiiv. Södertälje Eesti Laskesporti Klubi Metsalaskerada Östertäljes, mis asub Stockholmil külje alla ja kus saad samal ajal võistelda mõlemil relvaltal, kuna kasutada on kaks rada.

Tuleks, Metsakodus asuv Kolme Kuuse Laskerada, kus aga praegu puudub laskemaja, juhuks kui ilm saab sajune olema — samuti pikeneb võistluste kestvus, kuna kasutada on ainult üks rada. Kolmanda võimaluse oleks võtta mõni esikujulil roolaste suurlaskerada asukohaga Stockholmis.

Nende võistluste korraldamine jätaks loogiliselt sinistesse eesti laskesportlaste õigadele, kellele sidumiku moodustavad Södertälje Eesti Laskesporti Klubi ja Malmö Eesti Laskesporti Klubi "Kött".

ANTS PAAS

Kõikl organisatsioon, sõpru ja tutvav, kes mitmesugusel viisil on avaldanud kaastunnet ja jaganud minu leina armast abikaasa

Erich Vasti

surma puhul, palun vastu võtta minu südämit tänu.

ALIDE VAST

Leinateated

+

Sõgavas kurbuses leinavad Tallinna Opetajate Seminari inspektressi

Amalie Krims'i

Opetajate ja kasvandike nimel

ERNST IDLA
IDA ALKVIST
ARTUR JA ANETTE AUS
HELMER AVASALU
ELSA ESKO
JUAN KAJAST
EDUARD KARMA
EDUARD KEELSTE
AINO KULL
HILDA RANDMAA
PAUL KEI
MARIE SUSI
VEERA SUURORG
SALME TALIVEER
LEIDA TALTS
HELGAT TAMMET
LINDA VANAAUS
ALICE VIHRE
ELLEN LINDVERE

ja kodumaa ning võõrsil elu- naved kolleegid ja õpilased kõikidest lendumest.

+

Mea Krims'i

Oma aujuhatajat

mälestab leinas

EESTI AKADEEMILISTE NAISTE ÜHING

+

Ida Noorkokk'e

mälestavad leinas

HELMU AUG
EUGENIE EVAID
ERIKA KAING
KARIN KARASK
ELMINE KÄGI

PEREK. A. LAURITS

ANNE LEHES

LYDIA MARIPUU

MARIA MÖLDER

MARIA OTS

NORA PARLO

EHA PÖHL

SALME RANDSALU

MARTA SÄKKI
HILJA SÄRG

+

Armas abikaasa, ema, vanaema ja õde

Veera Elise Möistlik

N-na Lilleberg

Sünd. 5/6 1920 Kaberneemes

Surm. 19/3 1977 Södertäljes

Mälestavad sõgavas leinas

VERNER

MATI JA MART MICHAEL

MAKE

HENN

ELLEN

perekonnaga Kanadas

HERTA

perekonnaga Kanadas

Jää jumalaga kodu,

mu rõõmu-muremaa,

su värvat ei lial

nüüd enam ava ma.

Sest uue kodu värv

on avat minuile,

sealt läbi viisid thu

läeb viimaks rahusse.

Matusestaltus toimub reedel,

1. aprillil kell 13.00 Södertälje

Gravkapell'is.

+

Armas onutütar

Veera Möistlik

Mälestavad leinas

HELGAT, ELIISE,

SALME, VOLDEMARE

ja HERMINE

perekondadega

+

Armas onutütar

ja sugulane

Veera Möistlik

Mälestavad leinas ja avalda-

vad kaastunnet abikaasale ja

lastele

EVALD JA HELGA

LAPSED

perekondadega

+

Kauaaegset head sõpra

Harry Siimret

mälestavad

ERNA JA GRIGORI

HAIKO

+

Meie armas litte

Martha Nemvalz

Mälestab kurbuses

EESTI NAIKLUBI

STOCKHOLMIS

Prof. Hans Kauri...

Alg. lk. 1

(s.t. kooli- ja noorsootöö) ja muude kultuuritegevuste viimane Rootsi riigipäeval. Et teha meie rahvusvahelise probleemide viimase riigipäevali äärmiselt, oli tingitud eelastatavast olukorrast, mille kõrgest kultuuritasemest ja ka eesti ja rootsi kultuuriruumi paralleelsusest. Meie mõistame aegumise. Käetoitvaid tähelepanu, rootsi poliitika teadlikult suhtumise meile vähemusele, oli tulemus, et eksistentsist, oli tulemus, mille üle ei saanud olla. Kuidas tõsiselt mõista Göteborgi eesti algkooli kühmuse lahendamise riigipäeval, seda iseloomustab end. Hõgni kanslielise Oskari Ostrani kirjeldata artikkel. Kui Eestimise ettepanek oli riigipäeval komisjoni ühesel, siis tuli - mitu kuni hiljem - ka EK-Eestimise. Selles sooviti vastavate summadeäärast EK käsutusse, et Göteborgi algkooli asutada ja majandada.

2. Väheastat konkreetsust ettevõtet võiks nimetada rahvaühikoli. Sada eesti noori õppis kahe- ja kolmenädalase kursuse. Paljud noored tulid kursustele üsna vähesel eesti keele oskusega. Aga kui nad eesti keelt, siis kõneleval nad eesti keeles ja viisid kaasa informatsiooni Eesti kohta.

3. Kõige olulisem ja esmaajaline on kontakt meie rahvaga. Eesindused on side üldiselt näol, samuti toetuse näol, millele paljud riigipäeval liikmed saavad.

Eesinduse esimeses ühislopus: "Neid siidemeid ja kokkuvõtte teadmiste ja tunnetuste tuub hoida ja edasi arendada. Ideed ja sihidte seigus on esmaajalised ühislopus. Need astid ja viisid meie raskusi võita."

Konsulekti juhataisid Eesinduse abiesimeid Rudolf Schmuuli ja Valter So. Protokolli Arvi Muro. Protokolli kinnitajaks ja haatle lugejaks valiti Gerh. Jürjandi, Aksel Ausmaa ja Jaan Vilval.

Tegevusaruande esimese bürojuhataja Ahti Pae. Eesinduse tegevust ilmestab üldiselt 19. II Ülemaailmese Eesti Päevade ettevalmistuse ja nendest osavõtnise keskendamine, selgus-

ja informatsioonitegevus Rootsi forumil Eesti vahendustöö, inimõiguste nõudmise ja vangistatud eestlaste abistamise küsimus, samuti väljastamine rahvusgruppi lühide kaitses ja poliitilisele instantsile. Viimisel alal mainitagu m.s. esilaste saamist riigipäeval konstitutsiooni-komisjonile riigitoetuste küsimuses ajakirjanduse, esitatu materiale interpellatsiooniks toetuskõrvalduse küsimuses. Teisel esilaste Rootsi Raadiole eestikeelsele saadete asjus jpm.

Valis- ja kodumaa-küsimuste komisjoni ja kodumaa-intensuse - iseseisvat ja koostööd läti ja leedu rahvusgruppide esindajatega. Sellest tegevusest oleks eesle tõsta need esilid peamin. Olof Palme Tallinna vangistatu vabadusvõitlejate kaitses. Eesinduse saadetud materiale. Faldinide, Ahmarike ja Behmanile. Kooe Läti Kesknokkuga ja Leedu Ühinguaga korraldati selgituskõnekooleid Moderata Samlingspartei, Folkpartei ja Leedu riigipäeval-gruppide liikumise, korraldati pressikonverents oskust.

Balti riikides saanud memorandumite tutvustamiseks ja filmilõpeti etendus Riias asuvate vangilaagrite kohta Balti Kõrgkõrre komisjoni raamides, varustatu riigipäeval ilge P.O. Strindbergi "Kõrre" ja "Kõrre" materiale vabadusnõudusteks balti rahvastele ja inimlikkumiseks kaitses vangistatud vabadusvõitlejate, koostatu märgurikite peapiskop Sundbyle kirjutatu koorikorra kohta Eesind. Lätis ja Leedu suunde. Kõrre märgurikite LO kongressile diktaatoride hukkamõistmiste sooviga ja ametiühitute tegevust tutvustamiseks Baltikumis, esitatu memorandum USA Kongressi Euroopa-delegatsioonile Euroopa riigipäeval ja Kõrre konverentsi eeltoetades, on välja astunud Mart Niikise kaitses, peetud kontakti Sahharovi-grupiga Kõrrehaiguse jne. On koostatud "Dokumentide mapp" Eesti, Läti ja Leedu poliitilisele oskorrat ja rahvusvahelisele koostööle, muste tutvustamiseks ja seda saadatud riigipäeval liikmetele, ajakirjanikele ja teistele.

Kultuurilise tegevuse alal asti välja 15. kultuurilühend (5000-) Arno Viilemaale.

Eesinduse majandusaruande 1976 ja eelarve 1977 astas laekur Herbert Iir. Aruande on taaskasus 180.977.68. Tulude poolal on eestlaste kassa toetus 45.651- ja riigitoetus 45.000-.

Revisjoni-komisjoni aruande astas Harald Sepp, nentides, et "Läti ja Kodumaa-küsimuste komisjoni abiesimeis Esi Kippar ettepaneku - eraldada Eestlastest selte eripäetühitule kulture vähendamise teit kokku 12.000-; Valis- ja Kodumaa-küsimuste komisjoni käsutusse ja jätta see summa Eesinduse juhatus ülesandeks. Nimetatud summat vijab komisjon oma tööülesannete teostamiseks.

Eelarve võeti esitahd kujul vastu, kuusjures A. Kippart ettepaneku tähtsime jäeti Eesinduse juhatus ülesandeks.

Istungi keskeilmaks päeva-korrapunktiiks kujunes Eesinduse esimehe ja kahekesi juhatuselise valimise pihkiriiga par. 14 kohaselt. Eesimehe astnaks kandidaadiks seati üles senine Eesinduskoosseis, kes on Hans Kauri, kes ka haatle enamusega esimeheta valiti. Juhatusliikmeteks astis aheneks kujunes kirjalki nimistu kandidaatidega, kellest suhtes olid rühmade esindajad varem kokku leppinud.

Istungi esimese päeva viimases päevakorrapunktiiks oli III Eesti Päevade küsimus. Küsimuse kohta võitis sime Richard Norvell, andes oma lühidat informatsiooni, kuusjures ta märkis Eesinduse viielikimelist komisjoni koosseisu: Põldmaa, Pukk, Iir, Norvell ja Ausmaa, kellest on sooritud mõningaid eelotsusi EP-de komisjoni esimeheks. Rootsi. Norvelt teatas ühtlasi komisjoni teab peatoimkonnale ettepaneku valida EP-de aukoimiseesse peapiskop Konrad Veem, Valter ja Tauni. Helrich Mark, Kabi Larelei ja Eimrich EP-de komisjoni esimeheks. Kõigil ei peatunud põhjuse, et kongressiotsioone esindajate koosolek toimub järgmisel päeval "Scala" teatris, kus valitakse peatoimkond ja saadavad mitmed kielmused. (MR).

Venestus...

Alg. lk. 1

kidest, Armeeniasst ning Nõukogude Keskkas-Aasia multimeediasse pooli.

1936. a. pärit veelgi kehtiva Stalini põhiseduse järgi koosneb N. Liit 15-nest liiduvabariigist, 20-nest "autonoomsest" vabariigist, 8-st "autonoomsest" regionist ja 10-nest "rahvuslikust" aladest. Teoreetiliselt on liiduvabariikidel oma valitsused, parlamendid ja isegi omaad kommunistiluk parteid ning põhiseduse artikkel 17 järgi on neil õigus N. Liidust välja astuda.

1944. aastal nad põhiseduse täiesmaaga koguni õiguse omale sõja-väele ning diplomaatilisele esindustele välisriikidele. Aga nii nagu on kogu N. Liidu valitsemise süsteem osutub see enamasti kõik ainult vaateakna väljapanekuks. Tegelikult tehakse kõik otsused Poliitbüroo poolt Moskvas ja peale Stalini surma rahvustele antud suuremad vabadused kultuuriliseks tegevuseks kaotati 1961. ühe parteiprogrammi koostamisel. See näeb ette liiduvabariikide vaheliste piiride kiiret kaotamist ja "täielise ühtsuse" tekkinist.

Kaasagne poolt on liiduvabariikides erinev. Valgevenes, Kazahstanis ja Kirgizias on olukord rahulik aga Balti vabariikides on see sõjakas hoolimata sealse vene elanikkonna rohkusest võib-olla aga ehk ka just selle tõttu. Neist vabariikidest viidi palu inimist Siisevenemaale, kellele asemele tulid suured hulgad venelasi.

Neid meelitati sinna Balti riikide kõrge arenevatusega, ka see, et need on N. Liidu kõige jõukamad alad. See volenlaste sisseränd tekitas reaktsiooni eriti Lätis ning peamiselt katoliiklikus Leedus. Katoliiklik kirik on Leedus hoidnud teistimõistlemist elavana ja "Leedu Katoliiklik kiriku kroonika" on N. Liidus kujunenud üheks kõige kuulsamaks samizdat väljaandeks.

Alates 1967 on umbes 128.000 juuti, kelled tulidvaru arvatakseks 2,3 miljonile. N. Liidust välja pääsenud. Sama on õnnestunud umbes 1,5 miljonist sakslasest. 30.000-de. Rohkem hädad on võimudel siiski nendega, kes on kohale jäänud. Ja kõge suurem mure siiski alles tuleb. Need ajad saabuvad siis kui muhameedlaste arv nende suurema sündimuse tõttu on kahekordistunud. Seda arvatakse juhtuvat kunagi saajandi vahetuse paiga. (FK).

Neid meelitati sinna Balti riikide kõrge arenevatusega, ka see, et need on N. Liidu kõige jõukamad alad. See volenlaste sisseränd tekitas reaktsiooni eriti Lätis ning peamiselt katoliiklikus Leedus. Katoliiklik kirik on Leedus hoidnud teistimõistlemist elavana ja "Leedu Katoliiklik kiriku kroonika" on N. Liidus kujunenud üheks kõige kuulsamaks samizdat väljaandeks.

Alates 1967 on umbes 128.000 juuti, kelled tulidvaru arvatakseks 2,3 miljonile. N. Liidust välja pääsenud. Sama on õnnestunud umbes 1,5 miljonist sakslasest. 30.000-de. Rohkem hädad on võimudel siiski nendega, kes on kohale jäänud. Ja kõge suurem mure siiski alles tuleb. Need ajad saabuvad siis kui muhameedlaste arv nende suurema sündimuse tõttu on kahekordistunud. Seda arvatakse juhtuvat kunagi saajandi vahetuse paiga. (FK).

Neid meelitati sinna Balti riikide kõrge arenevatusega, ka see, et need on N. Liidu kõige jõukamad alad. See volenlaste sisseränd tekitas reaktsiooni eriti Lätis ning peamiselt katoliiklikus Leedus. Katoliiklik kirik on Leedus hoidnud teistimõistlemist elavana ja "Leedu Katoliiklik kiriku kroonika" on N. Liidus kujunenud üheks kõige kuulsamaks samizdat väljaandeks.

Alates 1967 on umbes 128.000 juuti, kelled tulidvaru arvatakseks 2,3 miljonile. N. Liidust välja pääsenud. Sama on õnnestunud umbes 1,5 miljonist sakslasest. 30.000-de. Rohkem hädad on võimudel siiski nendega, kes on kohale jäänud. Ja kõge suurem mure siiski alles tuleb. Need ajad saabuvad siis kui muhameedlaste arv nende suurema sündimuse tõttu on kahekordistunud. Seda arvatakse juhtuvat kunagi saajandi vahetuse paiga. (FK).

Neid meelitati sinna Balti riikide kõrge arenevatusega, ka see, et need on N. Liidu kõige jõukamad alad. See volenlaste sisseränd tekitas reaktsiooni eriti Lätis ning peamiselt katoliiklikus Leedus. Katoliiklik kirik on Leedus hoidnud teistimõistlemist elavana ja "Leedu Katoliiklik kiriku kroonika" on N. Liidus kujunenud üheks kõige kuulsamaks samizdat väljaandeks.

Alates 1967 on umbes 128.000 juuti, kelled tulidvaru arvatakseks 2,3 miljonile. N. Liidust välja pääsenud. Sama on õnnestunud umbes 1,5 miljonist sakslasest. 30.000-de. Rohkem hädad on võimudel siiski nendega, kes on kohale jäänud. Ja kõge suurem mure siiski alles tuleb. Need ajad saabuvad siis kui muhameedlaste arv nende suurema sündimuse tõttu on kahekordistunud. Seda arvatakse juhtuvat kunagi saajandi vahetuse paiga. (FK).

Neid meelitati sinna Balti riikide kõrge arenevatusega, ka see, et need on N. Liidu kõige jõukamad alad. See volenlaste sisseränd tekitas reaktsiooni eriti Lätis ning peamiselt katoliiklikus Leedus. Katoliiklik kirik on Leedus hoidnud teistimõistlemist elavana ja "Leedu Katoliiklik kiriku kroonika" on N. Liidus kujunenud üheks kõige kuulsamaks samizdat väljaandeks.

Alates 1967 on umbes 128.000 juuti, kelled tulidvaru arvatakseks 2,3 miljonile. N. Liidust välja pääsenud. Sama on õnnestunud umbes 1,5 miljonist sakslasest. 30.000-de. Rohkem hädad on võimudel siiski nendega, kes on kohale jäänud. Ja kõge suurem mure siiski alles tuleb. Need ajad saabuvad siis kui muhameedlaste arv nende suurema sündimuse tõttu on kahekordistunud. Seda arvatakse juhtuvat kunagi saajandi vahetuse paiga. (FK).

Neid meelitati sinna Balti riikide kõrge arenevatusega, ka see, et need on N. Liidu kõige jõukamad alad. See volenlaste sisseränd tekitas reaktsiooni eriti Lätis ning peamiselt katoliiklikus Leedus. Katoliiklik kirik on Leedus hoidnud teistimõistlemist elavana ja "Leedu Katoliiklik kiriku kroonika" on N. Liidus kujunenud üheks kõige kuulsamaks samizdat väljaandeks.

Alates 1967 on umbes 128.000 juuti, kelled tulidvaru arvatakseks 2,3 miljonile. N. Liidust välja pääsenud. Sama on õnnestunud umbes 1,5 miljonist sakslasest. 30.000-de. Rohkem hädad on võimudel siiski nendega, kes on kohale jäänud. Ja kõge suurem mure siiski alles tuleb. Need ajad saabuvad siis kui muhameedlaste arv nende suurema sündimuse tõttu on kahekordistunud. Seda arvatakse juhtuvat kunagi saajandi vahetuse paiga. (FK).

Neid meelitati sinna Balti riikide kõrge arenevatusega, ka see, et need on N. Liidu kõige jõukamad alad. See volenlaste sisseränd tekitas reaktsiooni eriti Lätis ning peamiselt katoliiklikus Leedus. Katoliiklik kirik on Leedus hoidnud teistimõistlemist elavana ja "Leedu Katoliiklik kiriku kroonika" on N. Liidus kujunenud üheks kõige kuulsamaks samizdat väljaandeks.

EV. LUTH. KIRIK
ALINGSÅS: Linnakirik 9/4 kl. 15 Väike laup. jumalat., õp. Vaga, oreili Strömberg, armulad. laulehded.

BOFORS: Carolus 9/4 kl. 11 Väike laup. jumalat., õp. Vaga, oreili Holmgren, armulad. laulehded.

GOTLAND: Siite kirikus jumalat. 2/4 kl. 18, praost Tõidsep. Vaga, oreili Strömberg, armulad. laulehded. 10/4 kl. 9.30 Ülest-pühja jumalat., õp. Vaga, oreili Strömberg, laulehded.

GÖTEBORO: S:t Paulus jumalat. 8/4 kl. 15.45, õp. Wiklund, oreili Pukitis, armulad. laulehded.

HALMSTAD: Olauus Petrus 11/4 kl. 14 Ülest-pühja jumalat., õp. Vaga, oreili Strömberg, armulad. laulehded.

HELSINGBORG: S:torsnagat kirikus jumalat. 26/3 kl. 14.30, õp. Laantee, oreili Eha Põh. Kohvilauas Helmi Mälo teemal "Sotsiaalseaduste" teemal.

LUND: Petersgärdenis jumalat. 27/3 kl. 14, õp. Laantee, oreili Eha Põh. Kohvilauas Helmi Mälo teemal "Sotsiaalseaduste" teemal.

STOCKHOLM: Peapiskop. kog. 27/3 kl. 14 piskop Rautsepäe tutvustatu peapiskop. Veeni Assist. piskop en. Sren Dand. Piskop Ingmar Ström, EELK praostid ja õpetajad. Stockholm meeskoor Rein Tubina juhul, oreili Kirik. Laulehded. 30/3 kl. 17 kannatusaja palvejumalat., õp. Ström, solist Grosenius, oreili Kirik, laulur.

EESTI AP. ÕIG. KIRIK
GÖTEBORO: Gudhedeni ortodoksikirikus palimp. pühja liturgia 3/4 kl. 11, preester Saurast.

STOCKHOLM: Pühja Nikolai Peakirik. 27/3 kl. 11 liturgia Jävi-kiriku kabelis (Mitte Maria kirikus). 2/4 kl. 11 liturgia, paustuks õimust. Jakobi kiriku kabelis, pitl armulaulestale kl. 10.30, preester Saurast.

VABARIKIRIK
ALINGSÅS: Betel, Nvg. 19 jumalat. 27/3 kl. 14, külaesind Göteborgist ja Boråstist.

GÖTEBORO: Smyrna, Parki jumalat. 26/3 kl. 15 ja 27/3 kl. 11. Göteborgi: KFUM, Parki. 11 jumalat. 27/3 ja 8.8 ja 9. Piibli ja palvet. 26/3 kl. 15 ja 30/3 kl. 13.

NORRKÖPING: Tabernaakel. Kungas. 26 jumalat. 27/3 kl. 13, kohal. vennad, ohver välismõistlemisele.

STOCKHOLM: Eesti Maja, Walling. 34 valmulk lühilohtu 26/3 kl. 18, lühiloht. Eesinevad päripäevakooli lapsed, Laurid, nais- ja segakoor ja muusikaga Urmas ja Alar Milder Göteborgist.

STOCKHOLM: Eesti Nelipühik Kirik, Bravallig. 11 jumalat. 27/3 kl. 11, Kõrm. koor ja Laurid. 29/3 kl. 19 piibli- ja palvet. Belteade: Ülest-pühade Valmulk Konverents 9/4-11/4.

STOCKHOLM: Normalmi Dapt.-Kirik, Norrullig. 37 jumalat. 27/3 kl. 14, Vaim ja Targama. 30/3 kl. 12 palve, Vaim.

STOCKHOLM
Pensionäride kokkutulek Pensionäride ühing Ilmestet järgmine kokkutulek toimub täspäeval, 5. apr. kl. 13 Eesti Maja, Walling. 34. Osa võtta soovijatel on eelregistreerimine vajalik, kuma praegune olukord kõigis ei võimnda vastu võtta ilma eelregistreerimiseta mitte astuda. 5. apr. laupäev, 2. apr. Eimoh ühingu liige Meeli Eeri, klaveril kaastab Helga Andree. Jaan Novek näitab diapositiivse Põhja-Rootsi. Informatsioon kavastava väljasõidu kohta. Registr. tel. 56 69 91 ja 58 57 3.

STOCKHOLM
Filmilõhtu Eesinduses Eesinduse Naisring korraldab filmilõhtu kolmapäeval, 30. märtsil kell 17.30 Eesinduse ruumis, Sandhamnsgratan 1. Diapositiivid Islandist. Kohvilaud. Teatrimaast kõigile!

• **Leinateated**
Sydneyes Austraalsas suri 11. märtil Artur Samlas, suri 7. juunil 1988 Tallinnas.
Sydneyes suri 10. märtil Enn Vares, suri 4. juunil 1985 Sada-las.

Mis juhtus

MIDA TAHAB KEKKONEN?
Some president Urho Kekkonen on pahane, et tema soovisid Norra valitsuse mitte harrastada sõjalist koostööd Lääne-Saksamaaga, on avalikuse ette tulnud. See on ta 6. märtsil pidanud isome sotsiaaldemokraatide pensionäritühingu koosolekul kõne, rühtu ta on korranud samu väliseid.

Kekko järgi võivat Norra praegune poliitika põhjustada "ebasoonitavate reaktsioone". Lääne-Saksamaa sõjaline tugevamine muutvat strateegilist tasakaalu.

URHO KEKKONEN
Õksteist tsehhhi PROTESTEREIB
Õksteist endist Tsehhoslovakkia kompartei keskkomitee liiget on saatnud protestikirjutise Ameerika- ja Kanada valitsustele. Sellel nad protesteerivad kaastuimvate poliitika vägivalva ja preservalise vastu. See kälvat vastus kompartelede konverensil Berliinis vastuvõetud põhimõtetele.

Almuti üks üheteistkümnendal alla kirjutatud Charta 77-le, aga kõik viisati partei keskkomitee välja pärast Dubceki režiimi välgivaldist likvideerimist nõukogude vägede abiga.

CARTER NOOMIB
USA president Carter pidas oma esimese kõne UNO es ja noomis koosolekijad, kuna UNO on tihti ignoreerinud inimõiguste küsimusi või lasknud neil uppuda teiste probleemidesse.

Carter nõudis, et inimõiguste komisjon koliks Teostat New York, kus oleks kergem teostada koostööd USA-ga. Kõik riigid peaksid reageerima, kui kuskil toimub piinamist või ebaseaduslikku inimeste vabaduse rüsumist.

BREZHNEV HOIATAB LÄÄNEMAAILMA
Moskvas ametiühitute kongressil 9000 osavõta ees kõnelebas Brezhnev USA presidenti ja lääneriike N. Liidu "sisesaadega segamise eest". Carter ja tema kaasliidulised olvad N. Liidu-USA suhete halvenemises al-nuiski vastutavad.

"Meie ei sallim meil väljapoolset segamist meie sisesaadega üksikooli muilise ettekäändega", rõhutas Brezhnev. Ta andis mõista, et teistimõistlemiste vangistamine jätkub, ükskõik, kas neil on toetus välismaalastelt või mitte. "Meie järgmine ühikogude seadustele", ütles kõnelebas kes ades riikides jättis siiski ühe lahti USA välismõistlemist Vance külastuseks ja Salt-läbi-rääkimisteks.

HIINA VÕIDAB VOITLUSES
Kuang-Anias, kus pärast USA vägede tagastumistõimist tekkinud tüühiuuh tekkis võitlus N. Liidu ja Hiina vahel, näib Hiina olevat paremas olukorras. Ameerika-sõjamees lüüsi, kuhu kuu huvad Indoneesia, Singapore, Filipiinid, Tai ja Malaisia, on kujunenud Hiina valikse loetusel N. Liidu vastaseks blokkiks. Selle ametliku poliitika juhtsõnaks on

KUUPALJU USA-ROOTSI?
New Yorki Vaba Eesti Sõna juhtkirjajaks, kes senini kirjutuse Rootsiid kui järgmistele Ülemaailmesele Eesti Päevadele avalikult ja rahvusvahelises seigus arvestasid oma eelajatega poliitika. Washingtoni kommentaarid annavad tunnistust poliitilist olukorrast, millesse on sattunud president Carter.

"Järgmised Ülemaailmesele Eesti Päevade tolmuvastu, kume kõnelebas Roomas, kuhu on nüüd pühja adas sinna võimaliult enam andmeid meie arvaste osavõtu kohta neist, et korraldajad teaksid sellega arvestada eeltoetades. ERKO saatis USA oas informatsioonidele küsimustõukogul ooke, et vahemalt 75% organisatsioonide jättis vastamata. Mõned vastajad lahendasid küsimuse ülevaetatu, mil palju on neist osavõtta kavastajad.

USA oas küsimust käsitatud ja loodetavasti ka küllaldaselt informatsiooni andnud neis punktides, mis kaastegemise otustamises arvestamistele tulevad. Oleks loomulik, kui senini vastusega viibitud oma seisuks häd ERKO-de teataks, et ka U. E. keskkokkuvõttel ooke, et vahemalt 75% organisatsioonide jättis vastamata. Mõned vastajad lahendasid küsimuse ülevaetatu, mil palju on neist osavõtta kavastajad.

USA oas küsimust käsitatud ja loodetavasti ka küllaldaselt informatsiooni andnud neis punktides, mis kaastegemise otustamises arvestamistele tulevad. Oleks loomulik, kui senini vastusega viibitud oma seisuks häd ERKO-de teataks, et ka U. E. keskkokkuvõttel ooke, et vahemalt 75% organisatsioonide jättis vastamata. Mõned vastajad lahendasid küsimuse ülevaetatu, mil palju on neist osavõtta kavastajad.

USA oas küsimust käsitatud ja loodetavasti ka küllaldaselt informatsiooni andnud neis punktides, mis kaastegemise otustamises arvestamistele tulevad. Oleks loomulik, kui senini vastusega viibitud oma seisuks häd ERKO-de teataks, et ka U. E. keskkokkuvõttel ooke, et vahemalt 75% organisatsioonide jättis vastamata. Mõned vastajad lahendasid küsimuse ülevaetatu, mil palju on neist osavõtta kavastajad.

USA oas küsimust käsitatud ja loodetavasti ka küllaldaselt informatsiooni andnud neis punktides, mis kaastegemise otustamises arvestamistele tulevad. Oleks loomulik, kui senini vastusega viibitud oma seisuks häd ERKO-de teataks, et ka U. E. keskkokkuvõttel ooke, et vahemalt 75% organisatsioonide jättis vastamata. Mõned vastajad lahendasid küsimuse ülevaetatu, mil palju on neist osavõtta kavastajad.

USA oas küsimust käsitatud ja loodetavasti ka küllaldaselt informatsiooni andnud neis punktides, mis kaastegemise otustamises arvestamistele tulevad. Oleks loomulik, kui senini vastusega viibitud oma seisuks häd ERKO-de teataks, et ka U. E. keskkokkuvõttel ooke, et vahemalt 75% organisatsioonide jättis vastamata. Mõned vastajad lahendasid küsimuse ülevaetatu, mil palju on neist osavõtta kavastajad.

USA oas küsimust käsitatud ja loodetavasti ka küllaldaselt informatsiooni andnud neis punktides, mis kaastegemise otustamises arvestamistele tulevad. Oleks loomulik, kui senini vastusega viibitud oma seisuks häd ERKO-de teataks, et ka U. E. keskkokkuvõttel ooke, et vahemalt 75% organisatsioonide jättis vastamata. Mõned vastajad lahendasid küsimuse ülevaetatu, mil palju on neist osavõtta kavastajad.

USA oas küsimust käsitatud ja loodetavasti ka küllaldaselt informatsiooni andnud neis punktides, mis kaastegemise otustamises arvestamistele tulevad. Oleks loomulik, kui senini vastusega viibitud oma seisuks häd ERKO-de teataks, et ka U. E. keskkokkuvõttel ooke, et vahemalt 75% organisatsioonide jättis vastamata. Mõned vastajad lahendasid küsimuse ülevaetatu, mil palju on neist osavõtta kavastajad.

USA oas küsimust käsitatud ja loodetavasti ka küllaldaselt informatsiooni andnud neis punktides, mis kaastegemise otustamises arvestamistele tulevad. Oleks loomulik, kui senini vastusega viibitud oma seisuks häd ERKO-de teataks, et ka U. E. keskkokkuvõttel ooke, et vahemalt 75% organisatsioonide jättis vastamata. Mõned vastajad lahendasid küsimuse ülevaetatu, mil palju on neist osavõtta kavastajad.

USA oas küsimust käsitatud ja loodetavasti ka küllaldaselt informatsiooni andnud neis punktides, mis kaastegemise otustamises arvestamistele tulevad. Oleks loomulik, kui senini vastusega viibitud oma seisuks häd ERKO-de teataks, et ka U. E. keskkokkuvõttel ooke, et vahemalt 75% organisatsioonide jättis vastamata. Mõned vastajad lahendasid küsimuse ülevaetatu, mil palju on neist osavõtta kavastajad.

USA oas küsimust käsitatud ja loodetavasti ka küllaldaselt informatsiooni andnud neis punktides, mis kaastegemise otustamises arvestamistele tulevad. Oleks loomulik, kui senini vastusega viibitud oma seisuks häd ERKO-de teataks, et ka U. E. keskkokkuvõttel ooke, et vahemalt 75% organisatsioonide jättis vastamata. Mõned vastajad lahendasid küsimuse ülevaetatu, mil palju on neist osavõtta kavastajad.

USA oas küsimust käsitatud ja loodetavasti ka küllaldaselt informatsiooni andnud neis punktides, mis kaastegemise otustamises arvestamistele tulevad. Oleks loomulik, kui senini vastusega viibitud oma seisuks häd ERKO-de teataks, et ka U. E. keskkokkuvõttel ooke, et vahemalt 75% organisatsioonide jättis vastamata. Mõned vastajad lahendasid küsimuse ülevaetatu, mil palju on neist osavõtta kavastajad.

USA oas küsimust käsitatud ja loodetavasti ka küllaldaselt informatsiooni andnud neis punktides, mis kaastegemise otustamises arvestamistele tulevad. Oleks loomulik, kui senini vastusega viibitud oma seisuks häd ERKO-de teataks, et ka U. E. keskkokkuvõttel ooke, et vahemalt 75% organisatsioonide jättis vastamata. Mõned vastajad lahendasid küsimuse ülevaetatu, mil palju on neist osavõtta kavastajad.

USA oas küsimust käsitatud ja loodetavasti ka küllaldaselt informatsiooni andnud neis punktides, mis kaastegemise otustamises arvestamistele tulevad. Oleks loomulik, kui senini vastusega viibitud oma seisuks häd ERKO-de teataks, et ka U. E. keskkokkuvõttel ooke, et vahemalt 75% organisatsioonide jättis vastamata. Mõned vastajad lahendasid küsimuse ülevaetatu, mil palju on neist osavõtta kavastajad.

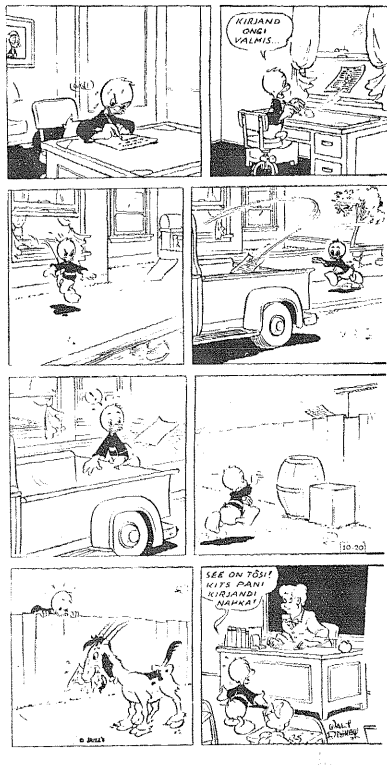
Teised lehed

teerb USA esindaja vabanahd Tshilli riigipõrde juht, mil president Carter tagasi võttis: "Avenakid enamamat perspektiiv, kui muutuks tavaks, et use USA valitsuse esindajad avalikult ja rahvusvahelises seigus arvestasid oma eelajatega poliitika. Washingtoni kommentaarid annavad tunnistust poliitilist olukorrast, millesse on sattunud president Carter.

"Järgmised Ülemaailmesele Eesti Päevade tolmuvastu, kume kõnelebas Roomas, kuhu on nüüd pühja adas sinna võimaliult enam andmeid meie arvaste osavõtu kohta neist, et korraldajad teaksid sellega arvestada eeltoetades. ERKO saatis USA oas informatsioonidele küsimustõukogul ooke, et vahemalt 75% organisatsioonide jättis vastamata. Mõned vastajad lahendasid küsimuse ülevaetatu, mil palju on neist osavõtta kavastajad.

USA oas küsimust käsitatud ja loodetavasti ka küllaldaselt informatsiooni andnud neis punktides, mis kaastegemise otustamises arvestamistele tulevad. Oleks loomulik, kui senini vastusega viibitud oma seisuks häd ERKO-de teataks, et ka U. E. keskkokkuvõttel ooke, et vahemalt 75% organisatsioonide jättis vastamata. M

Piilupart Kalle

Fantoom

Televisiooniprogramm

TV Lõrdag

LÕRDAG 26 MARS
TELEVISION 1

Lõrdagimorgon:
9.00 Cirkus Bernweits.
Medv: Los Marsan, de spanska clownerna Martini Lila, samt Sonny Bernweits och hans indiska eldancer.
Sopmenkistist objektat:
9.30 Tapahtumia. Aktiivlõrd finksprikaja.
10.00 Lasten TV. Vauva on syntynyt.
Barn-TV: Vi taluar om att få barn.
10.20-10.55 Muusikaup kaupungin kuva.
Bilder av en stad: Tammerfors. Textat på svenska.
10.30-11.00 Ryttarävlingar: Göteborg horse show. Direktörsdanning från de internationella ryttarskolorerna i Scandinavium med stafettöppning. Anders Gernandt.
17.30 Por favor 3.
17.40 On we go 9. Fancy dress.
17.50 Helgmläbbon. Från Gamla Hälmseryds kyrka i Småland.
17.55 TV-nytt och väder, meddelanden.
18.05 Aktiivlõrd iveckan. Textat.
18.30 Larna, rädda, säck - brinn inte inne! Om bränder av KAS Sjöö.
19.00 Kulturstudio: Moderna ryska mästare. Chagall, Malevich, Kandinskij. Tallin - det är stora namn i den moderna konsten. Många av deras verk har bevarats i Sovjet utan att väns offentlig. TV i har nu fått möjlighet att i Moskva besöka en unik privata samling som snart kommer att skingras.
19.30 Sön vännar... 2. "Det här är tant Maria. Hon är jättesnäll..."
1 i rollerna: Karin Lundmark, Maud Hansson, Sten Hedman, Hjärdas Petersson.
20.00 Ryttarävlingar: Göteborg horse show. Direktörsdanning från Scandinavium med individuell tävling. Anders Gernandt.
21.00-22.00 Fader Brown. 9. Caesarshuvudet.
Fader Brown och hans vän detektiv Flanahan sätter i godan ro på en pub i London. En ung välgädd flicka kommer anpassade. Hon är skickad till och söker skydd undan en förföljare. Regi: Robert Tronson.
1 i rollerna: Kenneth More, Dennis

Burgess, Rosalind Ayres, John Nornington, Brian Anthony m fl.

TELEVISION 2

13.00 Mentalvärd. Repris från 22.2.
14.00 Invandrardags - Zdravo Jugoslaven.
14.35 ca Bokhållare Jarebs onda drömmar. En filmatisering av en novell av den skotske författaren Ivan Zankar. Textat på svenska.
15.00 Dokument utifrån. Repris.
16.00 Barn är också människor - om pedagoger Celestin Freinet och den alternativa skolorn, som han byggt upp i Frankiska skolor.
16.45 Stovrarviken i Klocka. Textat.
17.15 Det susar i sköten. 12 Herr Padda kommer tillbaka.
17.30 Gluggen - för de yngsta.
18.00 Lördags - om akvarietiska och hur man gör i ordning ett akvarium.
18.50 Countryland. 2. Musik City USA.
Andra filmen i Jonas Simas och Jan Agheids dokumentärsserie om Country and Western handlar om Nashville, countrymusiken Hollywood.
Medv: bna Donna Fargo, Buck Owens, Arlanta James, Harlan Howard, Wesley Rose, Joe Stampley, Skeeter Kvinlet och O. B. McClinton, en av countrymusiken så svarta stjärnor.
19.30 Rapport med väder.
20.00 Ola och Julia. Svensk långfilm från 1967.
Ola är en pojke, som turnerar med sitt band i Sverige i mitten av 90-talet och Julia är en ung skådespelerska i ett resande teatersällskap.
21.30 Blåsarvintlen och Staffan Scheja. Stockholms Filarmonikers Blåsarvintlen presenterar sig själva och sina instrument samt spelar Mozarts Kvintett för piano och blåsar tillsammans med Staffan Scheja.
22.30 TV-nytt och väder.
22.35-23.35 Lördagsaren: Wodehouse har ordet. 5. Nickaren.
18.00-18.15 Invandrarnytt. Nyheter på finska.
18.20 Nyheter på serbo-kroatiska.
18.25 Nyheter på turkiska.
18.30-18.45 Nyheter på grekiska.
18.50-19.00 Värld utan ljud. Textat. Hur påverkar dövhet den viktiga kontakten mellan barn och föräldrar? Hur viktig är kontakten mellan hörande och döva? Programledare: Gary Engman.
19.00 TV-nytt och väder, meddelanden.
19.05 Tekniskt magasin - Erik Bergsten. Göteborg.
19.00 Reserveldsmänniskan. Det träsiga hjärtat. En av dem som varit med från de krigstidiga björkläffarnas begynnelse är professor Vilgelm Olov Björk på Karolinska sjukhuset i Stockholm. Han visar hur man sätter in den modernaste konstruktionen tillitills (ryddningskonst) har faktiskt varit med och gjort illut nytt. Åskådare till operationen är fotografen Dan Lindhe, som själv har en likadan klaff i bröstet sedan ett par år tillbaka. Cirka 4500 personer går idag om kring med ett litet "batterijärkta", en pacemaker.
19.05 Konstverk berättar: Vem stal Munches tavla? Edvard Munchs berömda porträtt av Helge Rode stals från Moderna Museet den 2 mars 1978. Tjuven skar ut duken ur ramen. Tre månader senare återfanns den hopprulade målningen på Centralen i Stockholm. Den framgick restaureringsingenjörerna utifrån de Skeppholmstakens och redovisas här av Sten Rosenlund och Bengt Åke Kimbré.
20.05 Ett landskap i England. 7. Juli 1853. Idrott och verklighet.
21.00 Aktiivlõrd och väder.
21.30-21.40 Söndagskväll med Artur Erikson. Falun.
10.10 Privat2.
10.30-11.00 Förskoleprogram. 2. Ola och hans finurliga hund.
10.30-11.40 Ryttarävlingar: Göteborg horse show. Direktörsdanning från Scandinavium med stafettöppning. Anders Gernandt.
15.00-16.30 Hawaiian paradise - amerikansk långfilm från 1968.
I denna film är Elvis pilot utan flygplan på grund av sitt playboyaktiga leverne. Han kommer till Hawaii där han startar en helig berättelse i turistervice. Sång, musik och vackra flickor som tävlar om hans gunst är ingredienserna i denna film. Regi: Michael Moore.

TV Söndag

SÖNDAG 27 MARS

TELEVISION 1

8.30-9.00 Por favor 3.
Sopmenkistist objektat:
Finsksprikaja program:
10.45 Den finländska sångerskan Barbara Helingstun.
11.10-11.40 Ajankohatulen asla. Aktiivlõrd debatt.

17.00 Stäm gitarren.
17.05 Spela gitar med Ulf G. Åhs.
17.10 Privat2.
17.30 Barnesbio.
18.00 Hockey: SM - slutspel. Sändning från den andra finalmatchen.
19.00 Rapport med väder.
20.00 Vem vet var? Frågelek i geografin med Pekka Langer och Carl-Ullo Sjöhölm.
20.00 Sportspiegel.
21.00 Utmanningen. Den onödiga psykoterapi.
Psykoterapi kan se helt nödvändig ut att döma av alla tusentals svenskar som varje vecka går i någon form av terapi. I Sverige idag är över 70-talet terapiformer kända. Men utifrån människors behov av mänsklig frigörelse är det mesta inom psykoterapi helt onödigt. Det hävdas i denna andra Utmanningen, där några personer utmanas kring människans och psykoterapiens gemensamt, film och sång. Speciellt utmaningsångare är trubaduren Rune Andersson, psykologen Bengt Björson utmanar psykiatern och terapeuten Johan Cullberg och "primär"-terapeuten Maj-Britt Bergström-Wallin.
Programledare Per-Arne Axelsson. Örebro.
22.00 TV-nytt och väder.
22.05-22.35 Ryttarävlingar: Göteborg horse show. Anders Gernandt.

TV Måndag

MÅNDAG 28 MARS

TELEVISION 1

Skol-TV:
9.00-9.15 Switch on 25, åk 3.
9.45-10.00 Sá funkun grunkan, åk 2-3.
10.30-11.00 Sá funkun grunkan, åk 2-3.
11.00-11.15 Sá funkun grunkan, åk 2-3.
11.15-11.30 Sá funkun grunkan, åk 2-3.
11.30-11.45 Sá funkun grunkan, åk 2-3.
11.45-12.00 Sá funkun grunkan, åk 2-3.
12.00 Gymnastik med variation, åk 1-3. 4. Lek, läro och låtsas.
12.30-12.35 Jeunes francs d'aujourd'hui.
12.45-12.55 Ghana - land i utveckling. 4. En stad - två världar.
13.10-13.30 Farmakologi, åk 1-2, gymn. Kan vi tro på våra mediciner?
13.35-14.05 Det gäller arbetslivet, åk 1-2, gymn. 2. Nicke och Gunnilla.
16.30 Hälviten: Som i sagan - om katter.
17.00-17.15 Språka - idag på finska. Vakavall ihmelist sirkuskassa.
De Allvariga Människorna går på cirkus. Lasse Pöysti berättar.
17.35 TV-nytt, väder, meddelanden.

18.05 Jamie - engelsk serie. 1. Flygande matta till sau.
Jamie och Tink träffar Zed, som visar var de kan köpa en flygande matta. Jamie köper den och provar. Men inte kan den flyga - inte förrän Jamie kommer på hur den flygar.
18.30 Sveriges magsat.
18.30 Det löser sig. En film om kamratskap, isohockey, maktspel, om det lilla samhället och den stora industrin, om den lilla drömmen och den stora.
21.00 Aktiivlõrd och väder.
21.30-22.30 Reserveldsmänniskan. 3. Kluven som blir hel. Textat repris.

TELEVISION 2

17.30 Babar.
17.40-18.00 ca Sika vi reser till Japan?
18.10 Privat2.
18.30 Familjen Ashton. 49. Ett svagt ek.
Oktober/november 1945. Det är mer än tre år sen Margaret tog avsked av Michael Armstrong. Men minnet av det som upplevde tillsammans har påverkat hennes åttioåriga.
19.30-19.35 Regionala nyheter. Syd-nytt, västnytt, mittnytt, nordnytt.
19.30 Rapport med väder.
20.00 Ett liden ståt i Polen. Del 1: Människorna, systemet, vardagen.
Under nästan en månad i bostads vidstades ett TV 2-team i industristaden Pulawy, 48 000 invånare, 125 km söder om Warszawa. I två program tecknas ett porträtt av stadens och dess människor, av makten och människorna i vardagens "vedermödrar". Det blir en bild av Polen efter 30 år av socialistiskt styre, med ekonomisk expansion, ökande klasskillnader och livsmedelsskärp.
Sänds även 2/4 kl. 13.
21.00 "Där backen börjar ligga samhället". I filmen möter vi några av världens mest kända industristäder. De har en bild av Polen efter 30 år av socialistiskt styre, med ekonomisk expansion, ökande klasskillnader och livsmedelsskärp.
Sänds även 3/4 kl. 13.
21.00-21.55 TV-nytt och väder.

10.15-10.30 Sá funkun grunkan, åk 2-3. 1. Klockan.
10.35-10.45 On we go 9. Fancy dress.
11.00-11.20 Bättre bilder. Textat. 5. Att fotografera människor.
Skol-TV:
12.00 Come and see us, åk 6. 5. Have a sandwich.
12.30 Kikka diggs ding II, åk 4-6. 8. Bilda.
12.45-13.00 The British Isles, åk 5. 5. Scotland.
13.10-13.30 Jobba med bilder, åk 7-9. 3. Det är väl ingen konst...
13.45-13.55 Port of secrets, åk 9.
14.00-14.15 Förskoleprogram.
18.30 Hälviten: Kan du det här. Hur man gör sig ett mellanmål.
Rutiga Ruffe.
17.00-17.15 Språka - idag på turkiska.
Säg bara hie.
17.35 TV-nytt och väder, meddelanden.
18.10 Privat2.
18.30 Ventilen: Om knark.
18.30 Sveriges magsat.
19.30 Melodi-estival '77, förhandsvisning. 2. Grekland, Israel, Schweiz, Sverige, Spanien, Italien, Finland, Belgien samt Frankrike. Vård: Ulf Elfvig.
20.05 Hockey. Freddie matchen i finalspelet om SM.
21.15-21.30 Aktiivlõrd och väder.

TELEVISION 2

17.30 Babar.
17.40-18.00 ca Sika vi reser till Japan?
18.10 Privat2.
18.30 Familjen Ashton. 49. Ett svagt ek.
Oktober/november 1945. Det är mer än tre år sen Margaret tog avsked av Michael Armstrong. Men minnet av det som upplevde tillsammans har påverkat hennes åttioåriga.
19.30-19.35 Regionala nyheter. Syd-nytt, västnytt, mittnytt, nordnytt.
19.30 Rapport med väder.
20.00 Olof Blom - reporter. Del 5. "Den brune bokstastaren".
20.30 En katt är inte som en hund... Tusen och Tuffan - två bondkattor - berättar om livet i staden och på landet.
21.00 Bakom rubrikerna. "Att umgås med näringslivet". På svenska företag lär man ut kunsten att uppträda inför journalister. Reportage: Christin Barnewok och Marianne Söderberg-Malm.
21.35 Kvällsspel. Programledare: Pelle Bergendahl. Göteborg.
22.30-22.35 TV-nytt och väder.

TV Tisdag

TISDAG 29 MARS

TELEVISION 1

Skol-TV:
9.00 Pask, åk 1. Judisk pask.
9.20-9.30 Förskoleprogram: Om en kola soppa på en split.
Skol-TV:
10.00 Switch on 25, åk 8.